

WYDARZENIA OPINIE INFORMACJE WYWIADY

NR 7 (297) wrzesień-październik 2019

ISSN 1507-5648

Nakład 1500

GAZETA BEZPŁATNA

BARCZEWSKIE WIADOMOŚCI

MIKOŁAJKOWY TURNIEJ SZACHOWY 2019

Zapraszamy wszystkie dzieci i młodzież
z gminy Barczewo na turniej szachowy
z okazji Mikołajek.

6 grudnia 2019
Zespół Szkół w Barczewie
ul. Północna 14.

Zgłoszenia prosimy wysłać
do 22 listopada 2019
na adres

cisu969@wp.pl

Barczewo
ŁĄCZY KULTURĄ

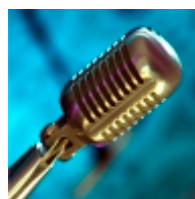

Książka na listopad

Marcello Simoni „Handlarz ksiąg przeklętych”

Jest Środa Popielcowa 1205 roku, kiedy to ojciec Vivien z Narbonne musi uciekać, ścigany przez jeźdźców w dziwacznych maskach. Zakonnik posiada coś bardzo cennego, czego nie zamierza oddać swym prześladowcom. Po upływie trzynastu lat od tamtego strasznego dnia Ignacio z Toledo, kupiec handlujący relikwiami, otrzymuje od pewnego weneckiego szlachcica zadanie zdobycia niezwykle rzadkiej księgi, „Uter Ventorum”. Podobno ma ona moc przyzywania aniołów. Raz przywołane istoty nadprzyrodzone są skłonne wyjawić tajemnice potęg niebieskich. W taki oto sposób rozpoczyna się pełna przygód podróż przez Włochy, Francję i Hiszpanię śladem tajemniczego manuskryptu, podzielonego na cztery części, z których każda została skrzętnie ukryta w miejscu wskazanym przez kryptogram. Jedynie ten, kto zdoła rozwiązać wszystkie skomplikowane zagadki i rozszyfrować osobliwe przesłania, rozsiane po drodze wiodącej do księgi, będzie w stanie do niej dotrzeć i poznać jej tajemnice.

Źródło: <https://www.empik.com/handlarz-ksiag-przekletych-simoni-marcello,p1086539019,ksiazka-p>

Słuchaj

wszędzie
gdzie jesteś!

www.radiobarczewo.pl

oraz TVK Macrosat - kanał 910

RADIO WARMIA BARCZEWO

Emisja w każdy czwartek **na żywo**

od godz. 8:00.

Powtórki w niedziele i wtorki

PSZOK

PUNKT SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH
DLA MIESZKAŃCÓW GMINY BARCZEWO
BARCZEWO, UL. PROSTA 15

CZYNNY W GODZINACH:

od 1 października do 30 kwietnia 2019 r.

WTOREK 7:00 - 15:00

SOBOTA 8:00 - 13:00

od 1 maja do 30 września 2019 r.

WTOREK 7:00 - 15:00

CZWARTEK 10:00 - 17:00

SOBOTA 8:00 - 13:00

Informacje do gazety prosimy przysyłać na e-mail: gazeta@barczewo.pl

WIADOMOŚCI BARCZEWSKIE

Wydanie bieżące i numery archiwalne dostępne są w Biurze Informacji w Barczewie, Pl. Ratuszowy 1, CK-B, ul. Słowackiego 5, u sołtysów oraz na www.wb.barczewo.pl

Redaktor naczelny
Robert Tokarski
e-mail:
gazeta@barczewo.pl

Redaktor
Wojciech Zenderowski
e-mail:
zenderowski@wp.pl

Redaktor
Magdalena Łowkiel

Redaktor
Patrycja Nowicka

Redaktor
Lidia Zelman

Redaktor, korekta
Natalia Semeniuk

Redaktor, skład DTP:
Zbigniew Kozłowski
e-mail:
zbigniew.kozlowski@barczewo.pl

Współpraca: KS Egida, G. Białecki

Oprac. graf. okładki:
Zbigniew „Ramsko” Kozłowski
Zdjęcia na okładce:
Zbigniew „Ramsko” Kozłowski
„Jesień 2019”

GAZETA SAMORZĄDOWA
Wydawca:
Centrum Kulturalno-Biblioteczne
Adres: Barczewo, ul. Słowackiego 5
Tel. / fax. 89 514 82 81
e-mail: gazeta@barczewo.pl

ISSN 1507-5648

Druk: Zakład Poligraficzny U-H J. Skrajnowski
11-300 Biskupiec, ul. Krótka 1, tel. 89 715 34 58
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam,
nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania
i opracowywania tekstów, nie odpowiada i nie zamieszcza tekstów anonimowych.
Redakcja informuje o możliwości zamieszczenia reklam.

www.wb.barczewo.pl

DOŻYŃKI 2019

Dożynki to święto plonów, połączone z obrzędami dziękczynnymi za ukończenie żniw i prac polowych, Gmina Barczewo świętowała w słoneczną sobotę 7 września 2019 r. na boisku wiejskim w Ruszajnach. Już przy wejściu na plac dożynkowy wszystkich gości witała drewniana brama z napisami wykonanymi przez rzeźbiarza Leszka Jackowskiego, który na żywo przeprowadził pokaz rzeźbienia ślimaka nawiązującego do idei Cittaslow i przygotował wystawę wybranych swoich dzieł. Wydarzenie rozpoczęło uroczystą polową mszą świętą, której przewodniczył ks. kan. proboszcz Marek Paszkowski. Homilię wygłosił ks. Marcin Brzostek, który przypomniał, że „dożynki są przede wszystkim świętem dziękczynienia Bogu”. Następnie starości dożynek, państwo Aneta i Grzegorz Małtoka wraz z dziećmi, przekazali pobłogosławiony chleb burmistrzowi Barczewa, panu Andrzejowi Maciejewskiemu, który podzielił go sprawiedliwie, częstując gości wraz z przewodniczącą rady miejskiej w Barczewie, panią Aleksandrą Ciechanowicz-Osiecką. Podczas fanfar granych na rogach myśliwskich, gospodarz dożynek, burmistrz Barczewa, oficjalnie dokonał ich otwarcia, witając wszystkich przybyłych gości, wśród których byli posłowie na Sejm: Anna Wasilewska, Urszula Paławska, Janusz Cichoń, Jerzy Gosiewski oraz wicestarosta olsztyński Joanna Michalska, a także radni miejscy, sołtysi, przewodniczący rad osiedlowych, dyrektorzy, prezesi, kierownicy, przedstawiciele duchowieństwa, jednostek organizacyjnych, spółek i przedsiębiorstw oraz licznie przybyli mieszkańcy gminy Barczewo i regionu. Kolejnym ważnym punktem uroczystości dożynkowych było wręczenie przez burmistrza i przewodniczącą rady miejskiej w Barczewie statuetek i podziękowań dla nagrodzonych rolników z Gminy Barczewo:

Sołectwo Kronowo

Tadeusz Kurek – za produkcję drobiarską
Hubert Buchholz – za hodowlę bydła mlecznego
Robert Karczykowski – za uprawę zbóż i traw nasiennych
Robert Hinzmann – za hodowlę bydła mięsnego
Paweł Obiedziński – za hodowlę bydła mlecznego
Zygfryd Chwietczuk – za hodowlę bydła opasowego
Kazimierz Nowak – za hodowlę trzody chlewnej
Mirośław Badyna – za hodowlę koni zimnokrwistych
Piotr Obiedziński – za hodowlę bydła mlecznego

Sołectwo Łęgajny

Ewa i Krystian Ćwiek – za hodowlę bydła mięsnego
Irena i Reichold Langer – za produkcję zbóż, kapusty i ziemniaków
Lidia i Tadeusz Ćwiek – za produkcję zbóż i ziemniaków

Sołectwo Wróćkowo

Mirośław i Małgorzata Gazda – za wzorowe prowadzenie i kierowanie Stacją Doświadczalną Oceny Odmian we Wróćkowie

Sołectwo Skajboty

Piotr Żarczyński – za produkcję rzepaku i prowadzenie gospodarstwa
Sołectwo Jedzbark

Kamil Lesiński – za hodowlę trzody chlewnej i produkcję roślinną

Sołectwo Odryty

Edward Grabkowski – za hodowlę trzody chlewnej i produkcję roślinną
Aleksandra Pontus-Piechowska i Bartosz Pontus – za produkcję mleka

Sołectwo Bark

Ilona i Andrzej Wasieczko – za produkcję warzywną i prowadzenie ekologicznego gospodarstwa

Henryk Kołtus – za produkcję sadowniczą

Patryk Kołtus – za produkcję sadowniczą

Joanna i Jarosław Chiliccy – za produkcję sadowniczą

Czesława i Zbigniew Wilczyński – za produkcję sadowniczą

Sołectwo Mokiny

Teresa i Ryszard Wagner – za produkcję mleka i produkcję rolniczą

Sołectwo Kaplityny

Henryk Parafiniuk – za produkcję zbóż, kapusty i ziemniaków

Stefan Markiewicz – za produkcję zbóż

Wręczono również podziękowania sołtysom za przygotowane stoiska sołeckich:

Bartołty Wielkie – Grzegorz Niedojadło

Jedzbark – Marek Makrucki

Kaplityny – Krystyna Sztzer

Kromerowo – Aldona Klimowicz

Kronowo – Marzena Reinert

Lamkowo – Tomasz Kowalcze

Łęgajny – Andrzej Turek

Niedźwiedź – Tomasz Kaczor

Nikielkowo – Paweł Kubicki

Ramsówko – Magdalena Rzeszutko

Ruszajny – Wiesław Lutarewicz

Skajboty – Tomasz Głód

Wipsowo – Bartłomiej Adamczuk

Wójtowo – Beata Jakubiak

Sołtysi wzięli udział w konkursie dojenia sztucznej krowy na czas.

W trakcie oficjalnej ceremonii oprawę muzyczną i niezwykle koncert zapewnił zespół Sygnalistów Myśliwskich ze Spychowa, którzy grali efektowne fanfary, a także roztańczona i rozegrana kapela ludowa Barczewianie. W czasie festynu dożynkowego rozstrzygnięto tradycyjny konkurs na najpiękniejszy wieniec dożynkowy. Imponujących rozmiarów wieniec niczym słomiane rzeźby zgłosiły sołectwa: Skajboty, Łęgajny, Wipsowo, Wójtowo, Krupoliny, Ruszajny i Odryty. Powołana przez pana burmistrza komisja nagrodziła: I miejsce – Łęgajny, II miejsce – Krupoliny, III miejsce – Wipsowo.

Podczas festynu dożynkowego, w ramach „Narodowego Czytania” burmistrz Barczewa Andrzej Maciejewski wraz z przewodniczącą rady miejskiej Aleksandrą Ciechanowicz-Osiecką czytali fragmenty książki pt. „Katarynka” Bolesława Prusa. Cały plac dożynkowy przepełniony był bogatymi stoiskami, prezentującymi liczne sołectwa, m.in. Jedzbark, Ruszajny, Łęgajny, Nikielkowo, Ruszajny, Skajboty, Wipsowo, Lamkowo, Kaplityny, Bartołty Wielkie, Kronowo, Niedźwiedź, Wójtowo. Sołtysi wraz ze swoimi niezawodnym mieszkańcami zaprezentowali doskonale i z pomysłem swoje najlepsze specjały, zarówno kulinarne, jak i artystyczne. Tu nie zabrakło oczywiście skarbów lokalnej ziemi. Niektóre z sołectw mają już coroczne doświadczenie „dożynkowe” i są aktywne od dawna, ale były też sołectwa, które pokazały się po raz pierwszy od lat, np. Lamkowo.

Atrakcją dożynek było m.in. możliwość spotkania Motobraci, którzy prezentowali szybkie motory i zapewnili pokaz oraz możliwość przejażdżki swoimi maszynami. W punkcie promocji zdrowia, przygotowanym przez Miejską Przychodnię Zdrowia w Barczewie, można było zmierzyć ciśnienie krwi, glukozy, a także m.in. przeprowadzić badania spirometryczne. Nie zabrakło stoisk z rękodziełem, m.in. mydełkami Małgorzaty Wiśniewskiej czy skrzatami szytymi przez Justynę Draganik. Wszystkich uczestników dożynek częstowano świeżo przygotowanym dzikiem i innymi specjami. W strefie rolnika pracownice-animatorki z Centrum

Ciąg dalszy na str. 4 >>

IX Festiwal Rockowy Error 2019

Przynajmniej na jeden dzień w roku Barczewo staje się stolicą muzyki rockowej. 10 sierpnia 2019 r. w amfiteatrze miejskim w Barczewie odbyła się IX edycja Festiwalu Rockowego ERROR.

Jak co roku wydarzenie podzielono na dwie części. Po południu odbyły się przesłuchania wybranych zespołów z ponad trzydziestu zgłoszeń z całej Polski. W konsekwencji do konkursu stanęło sześć grup muzycznych: TRT – Płock, Crack – Ełk, My Own Wasteland – Warszawa, 6BM – Lublin, Mith – Warszawa, Cotard – Gdynia. Występom przysłuchiwało się profesjonalne jury. Zespoły „produkowały się” na scenie, aby jak najlepiej się zaprezentować w konkursie, bo było o co walczyć, albowiem organizatorzy zadbali o atrakcyjne nagrody m.in.: pieniężne, nagrodę burmistrza Barczewa, nagrodę partnera konkursu – telewizji kablowej Macrosat z Barczewa, nagranie singla w BAT Studio, wyposażenie dla zespołu od Abra Cases z Korsz i inne. Po burzliwych naradach jury w składzie: Adam Wolski (zespół Golden Life), Michał Wypij (juror od pierwszej edycji), Zbigniew „Ramsko” Kozłowski (inicjator i organizator z ramienia CK-B), nagrodziło zespoły:

I miejsce – My Own Wasteland z Warszawy – nagroda finansowa + skrzynie transportowe od Abra Cases z Korsz. występ w części wieczornej X edycji ERROR 2020;
II miejsce – Mith z Warszawy – nagroda burmistrza Barczewa;
III miejsce – Cotard z Gdyni – nagroda finansowa;
wyróżnienie – TRT z Płocka – nagranie singla w BAT Studio w Olsztynie;
wyróżnienie – 6BM z Lublina – mix i mastering 2 utworów w REMI MIX i Mastering;
Nagroda publiczności od TVK Macrosat – zespół Crack z Ełku.

Wszystkim gratulujemy i dziękujemy za udział. Wielkie brawa dla zespołu TRT, który swoją nagrodę przekazał grupie Cotard.

W głównym koncercie usłyszeliśmy laureata ERROR 2018 – My Own Abyss z Krakowa, a także gości z Białorusi, grupę Maichero.

Całość festiwalu zakończyła legenda polskiej sceny rockowej, dobrze wszystkim

znany Golden Life.

Organizatorzy, czyli Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Barczewie, z dyrektorem Robertem Tokarskim na czele, dziękują wszystkim, którzy współtworzyli tegoroczną edycję, a w szczególności: firmie Abra Cases z Korsz, która od początku istnienia konkursu ERROR przekazuje skrzynie na nagrody, Michałowi Bagińskiemu – BAT Studio, Remiemu Lenardtowi – REMI Mix i Mastering, burmistrzowi Barczewa – Andrzejowi Maciejewskiemu, TVK Macrosat za wsparcie, materiał filmowy i konkurs internetowy. Andrzejowi, Jarkowi i Michałowi z Vagadilhera dziękujemy za użyczenie backline'u i pomoc przynim.

Jak co roku festiwalowi towarzyszyła wspaniała atmosfera, gratulujemy nagrodzonym i dziękujemy za muzyczne wrażenia!

Magdalena Łowkiel

Fot. Archiwum CK-B

<< s. 3

Kulturalno-Biblioteczne w Barczewie przeprowadziły dożynkowe zajęcia i zabawy dla małych i dużych. W części artystycznej na scenie zaprezentowali się wykonawcy: zespół folklorystyczny Łęgajnianie, Mała Warmia z Lamkowa, Dominika Łubińska z Ruszajń i zespół folklorystyczny Barczewianie.

Finałem dożynek był koncert „Elvis na Bis”, czyli Mirek Deredas z zespołem. Świętowanie zakończyła zabawa dożynkowa z DJ-ką Karoliną Ban.

Organizatorami dożynek był Urząd Miejski w Barczewie, Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Barczewie i sołectwo Ruszajny.

Konferansjerem był Bartek Zdanowicz. Dożynki to ważny moment nagrodzenia i zaprezentowania ludzi, którzy dbają o skarby ziemi, aby jej zbiory były jak najbogatsze. Gratulujemy i dziękujemy naszym wszystkim rolnikom za ich serce do naszej lokalnej ziemi i jej plonów.

Magdalena Łowkiel

Fot. Archiwum CK-B

DOŻYNKI 2019

660 lat Wójtowa. Trochę historii

W tym roku Wójtowo obchodzi 660 lat. Historia powstania i kształtowania miejscowości jest bardzo ciekawa, a jej mieszkańcy to pełni pomysłów lokalni patrioci i ludzie z pasją. Początki Wójtowa to wiek XIV, a dokładnie 18 sierpnia 1359 r., kiedy we Fromborku został wystawiony przywilej lokacyjny na założenie Wójtowa (n. Fittigsdorf) na 45 włótkach szlacheckich, na prawie chełmińskim. W przywileju na zasadzce biskup wyznaczył rycerza Henryka, syna zmarłego żołnierza i wójta kapituły Ernsta, w którym zapisał mu większe i mniejsze sądownictwo z prawem wszelkiego użytku.

Początkowo nie była to wieś, tylko majątek szlachecko-chełmiński. W 1470 r. część szlacheckich włók kapituła oddała dla Bogdan i Skajbot. Od 1.02.1478 r. właścicielem majątku był Albrecht von Wittenwalde, od którego w latach późniejszych kapituła odkupiła majątek i przekształciła go w wieś czynszową. Zakupione włóki zostały obsadzone na nowo i obciążone podatkiem czynszowym. Od tej pory ruch w obrocie ziemią był znaczny. W tym czasie we wsi był jeden sołtys i jedna karczma. W roku 1500 odnotowano, że 4 włóki ziemi leżą odłogiem. Orne włóki czynszowe zwane były: Pupki, Marchwiaki i Rogostki i stanowiły dla miejscowych zaczątek rolnictwa. Ponadto przy wiosce było bagno, zwane Kociołkiem, a po wykonaniu prac melioracyjnych istniejące jezioro Kiestrój wkrótce wyschło.

W ciągu wieków wieś miała wiele nazw: Wytowo, Woytowno, Woigtsdorf, Vogstsdorf, Voythsdorf, Voytsdorff i Fittigsdorf. Wieś historycznie należała do komornictwa olsztyńskiego i była typową katolicką wioską, należąca do parafii pw. Znalezienia Krzyża Świętego w Klebarku Wielkim. W Wójtowie przebywał administrator kapituły warmińskiej, kanonik Mikołaj Kopernik, który w dniach 11 grudnia 1516 roku oraz 26 marca, 30 marca i 12 lipca 1517 r. dokonywał lokacji

pustych włók. I tak: 2,5 łanu na rzecz Jorge Woytecka i kolejne 2 łany na rzecz Marcina; wolne łany kupił Jakub ze Skajbot. W dniu 22 stycznia 1514 roku wieś otrzymała nowy przywilej lokacyjny. Zapisano w nim, że z 45 włók, na których rozpościł się dawny majątek, sołtys Peter Kratel otrzymał 1,5 włóki. Kolejne wznowienie lokacji na prośbę sołtysa Clemensa Brauna miało miejsce w latach 1653-1660. Epidemia dżumy, panująca w 1709 r., ominęła Wójtowo.

Przed rozbiorem Polski, w roku 1772, sołtysiem był Peter Braun, właścicielem karczmy – Hans Schenk, a kowalem – Caspar Schulz. Ponadto wieś liczyła 16 gospodarzy czynszowych, 9 zagrodników, 1 pastucha i 1 pszczelarza. W roku 1772 rząd pruski zabrał wieś i wydał ją na własność prywatną. Wówczas była ona znana pod niemiecką nazwą Fittichsdorf, gdzie indziej Fittigsdorf. Na podstawie spisu ludności z 3 grudnia 1861 r. w Wójtowie nie było ani jednego Niemca. W roku 1825 we wsi funkcjonowała szkoła. Nauczycielem był Joachim Orgassa, który

pracował od roku 1879. W 1854 do szkoły uczęszczało 51 dzieci z Wójtowa, Bogdan i Tracka. W 1861 roku wieś liczyła ogółem 994 ha ziem, w 1871 roku istniało 47 domostw i 75 gospodarstw oraz 393 mieszkańców, w tym 129 analfabetów. W 1895 r. założono agencję pocztową, a 25 lipca 1911 roku doszedł zakład telegraficzny i publiczny telefon. W roku 1931 założono telefon u gospodarza Jagalskiego. W 1939 roku agencję pocztową zmieniono na urząd pocztowy II klasy. W roku 1897, w ramach Towarzystwa Czytelni Ludowych, we wsi powstała polska biblioteczka, którą prowadzili Józef Sobolewski i Zink.

Podczas I wojny światowej Rosjanie, przechodząc przez wieś, spalili tylko jedno zabudowanie gospodarcze. W 1908 roku we wsi utworzono straż pożarną. Z wsią związany byli Szymon Lorkowski, ksiądz katolicki, kaznodzieja, rodowity mieszkaniec Wójtowa i Augustyn Klimek, nauczyciel, działacz plebiscytowy i społeczno-oświatowy. W 1913 roku wieś liczyła 428 mieszkańców. W tym czasie nauczycielami byli Beckmann i Dumont, a właścicielem sklepu był Johann Wedig. W plebiscycie z 11 lipca 1920 roku mieszkańcy Wójtowa na Niemców oddali 220 głosów, a na Polskę – 60. W latach 1922-1939 na terenie wsi działał Związek Polaków w Niemczech, do którego należało 11 osób, a mężem zaufania był Jan Meyk. W 1932 roku we wsi były dwa duże majątki, należące do Augusta Jagalskiego i Teofila Klimmeka.

W roku 1939 ludność wsi liczyła 375 mieszkańców. 22 stycznia 1945 r., po zdobyciu Olsztyna przez wojska Armii Czerwonej, jeden z oddziałów podczas zwiadu napadł na miejscową ludność. Zginęło wiele osób. Zostały one pogrzebane na prywatnych posesjach. Były to m.in.: Cecylia Grabosch, Agnieszka Drabińska i Gertruda Klimek, które ujęte zostały w procesie beatyfikacyjnym, męczenników II wojny światowej. Dopiero 24 stycznia 1945 r. do Wójtowa wkroczyli

Ciąg dalszy na str. 6 >>

660 lat Wójtowa. Trochę historii.

<< s.5

żołnierze Armii Czerwonej. W 1945 r., na 408 mieszkańców Wójtowa życie straciło 60 osób. Potem z gromady Wójtowo wielu deportowano za Ural.

Po roku 1945 Wójtowo było wsią sołectką, następnie gromadzką, ze szkołą podstawową założoną w 1958 r., którą zlikwidowano 31 sierpnia 1998 r. Dawniej jedyny chrześcijański element we wsi stanowiły kapliczki, z których wyróżnia się kapliczka murowana z dzwoniczką z roku 1876. 1 lipca 1999 r. w Wójtowie powstała parafia pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Męczenników. Erygował ją ks. abp Edmund Piszcz, metropolita archidiecezji warmińskiej, a pierwszym proboszczem został ks. Krzysztof Bumbul, zaś w sierpniu 2015 r. zastąpił go. ks. Andrzej Adamczyk. Na terenie Wójtowa rośnie dąb szypułkowy – pomnik przyrody. Obecnie jest to wieś sołectka i liczy 1202 mieszkańców.* (Źródło: Zenderowski W. Miejscowości Gminy Barczewo, 2015).

Warto też przypomnieć, że aż trzech mieszkańców Wójtowa zostało wyróżnionych tytułem Barczewianina Roku. Oprócz obecnej pani sołtys, w 2008 r. tytuł ten przyznano p. Januszowi Skowrońskiemu, prezesowi firmy Tewes-Bis, natomiast w 2015 r. tytuł otrzymała ś.p. p. Teresa Jezierska-Rogowska, wybitny pedagog, inicjatorka parafii i wieloletnia dyrektorka szkoły.

Wójtowo dzisiaj

Mimo tak bliskiego położenia obok Olsztyna, Wójtowo jest miejscowością żyjącą swoim życiem. Mieszkańcy biorą sprawy w swoje ręce, bo są to ludzie aktywni, którym losy miejscowości, w której mieszkają, nie są obojętne. Potrafią nawzajem się aktywizować i inspirować do działania. W nowym mileniu, gdy sołtyską Wójtowa była p. Maria Sidor, obecnie radna miejska w Barczewie, powstało Stowarzyszenie Wspólne Wójtowo (2007 r.). Prężnie działa do tej pory, rozwija się, łączy siły mieszkańców, prowadzi działalność integrującą mieszkańców wsi poprzez aktywność kulturalną, rekreacyjną i towarzyską, współpracę z organami administracji państwowej, innymi instytucjami oraz organizacjami społecznymi i fundacjami.

Podczas dwóch ostatnich kadencji sołtysem Wójtowa był Adam Perczyński. Wówczas podjęto wiele interesujących inicjatyw, które zostały zauważone nie tylko w gminie i regionie, ale także na arenie ogólnopolskiej, np. m.in. projekt „warmińska niteczka”, PZU Trasa zdrowia - Wójtowiaka i inne. W 2014 r. w Wójtowie zorganizowano dożynki gminne. Z pomocą artystki Anny Wojszel wieś zadbała o wójtowskie przystanki, które jako jedne z pierwszych w regionie stały się małymi dziełami sztuki.

Od 2019 r. nową sołtyską Wójtowa jest Beata Jakubiak, wszystkim znana prezesa

Stowarzyszenia Wspólne Wójtowo, które prowadzi od 10 lat, odznaczona tytułem Barczewianin Roku 2014, założycielka powstałego w ubiegłym roku Koła Gospodyń Wiejskich „Wójtowianki”.

W 2019 r. mieszkańcy Wójtowa po wielu latach starań doczekali się własnej świetlicy – miejsca, gdzie mogą się bawić, spotykać i integrować o każdej porze roku.

24 sierpnia 2019 r. hucznie obchodzono jubileusz 660-lecia Wójtowa. Na placu zabaw i w jego obrębie odbyło się prawdziwe święto, w którego organizację włączyli się czynnie mieszkańcy, w tym rada sołectka, od niedawna istniejące Koło Gospodyń Wiejskich, niezawodni członkowie Stowarzyszenia Wspólne Wójtowo i przyjaciele, którzy zadbałi o to, aby nie zabrakło urodzinowego tortu i kulinarnych specjałów, a przede wszystkim wspaniałej atmosfery. Świątowano na sportowo i artystycznie. Odbył się turniej amatorskiej piłki siatkowej o przechodni Puchar Sołtysa Wójtowa. „Odjazdowe imprezy” zadbały o ciekawe animacje dla dzieci i dorosłych. Na scenie z nutą tradycji wystąpił barwny zespół folklorystyczny Barczewianie z Centrum Kulturalno-Bibliotecznego w Barczewie, natomiast hiszpański klimat zapewnił zespół muzyczny Ritmo Flamenco Magdaleny Faszczy z Olsztyna. Strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej w Barczewie zorganizowali szkolenie z udzielania pierwszej pomocy, a motocykliści

Warmii i Mazur zapewnili ekscytujące przejażdżki motorami. Teatr uliczny z Olsztyna przeprowadził warsztaty kuglarskie, była możliwość również uszycia lub zakupu ekoworeczków firmy „Matka, kijek i szmatka”. Olsztyński oddział regionalny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na swoim stoisku przeprowadzał ciekawe konkursy z nagrodami. W kulminacyjnym momencie odbył się pokaz Pracowni Tańca i Ognia Transfuzja z Biskupca.

Sołtys i mieszkańcy dziękują wszystkim, którzy bezinteresownie włączyli się w pomoc zorganizowania jubileuszu – mieszkańcom, przyjaciołom i sponsorom, m.in. firmie Mazur Tom, Piotrex i Federacji FOSa oraz cudnym kobietom z Koła Gospodyń Wiejskich w Borkach Wielkich. Wójtowo się rozwija dzięki wspaniałym mieszkańcom, którym życzymy wszystkiego najlepszego!

Wiadomość z ostatniej chwili:

W wrześniu 2019 r. Adam Perczyński, wieloletni sołtys Wójtowa, otrzymał zaszczytną odznakę „Zasłużony dla rolnictwa”, przyznaną przez Ministra Rolnictwa Jana Krzysztofa Ardanowskiego. Gratulujemy!

Magdalena Łowkiel

Fot. Archiwum Wójtowa

Ogromny sukces uczennic z Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Wipsovie

Znamy już zwycięzców tegorocznego konkursu informatycznego „Szlakiem Mikołaja Kopernika”. Samorząd województwa warmińsko-mazurskiego zaprosił uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych do udziału w rywalizacji. Celem konkursu było rozwijanie wśród uczniów zainteresowania tematyką nowych technologii, pogłębianie wiedzy na temat historii, nauki, kultury, filozofii, religii i astronomii ze szczególnym naciskiem na wiedzę w zakresie informatyki przy wykorzystaniu narzędzi IT (nowych technologii). Dziewczynki z klasy pierwszej były wspaniałe! Agata Jeżowska, Gabriela Poniatowska, Natalia Rutkowska, Aleksandra Wierzbička i Oliwia Zalewska to najmłodsze finalistki. Dziękujemy oczywiście pani Alicji Walendzie za przygotowanie naszych gwiazdeczek.

Zwycięzcy V edycji Budżetu Obywatelskiego na rok 2020!

10 października 2019 r. zakończyło się głosowanie w ramach V edycji Budżetu Obywatelskiego dla Miasta Barczewo na rok 2020.

Na projekty w ramach Budżetu Obywatelskiego dla Miasta Barczewo na rok 2020 oddano łącznie 914 głosów.

Poniżej przedstawiamy projekty, które cieszyły się największą popularnością podczas głosowania.

Zwycięskie projekty osiedlowe na 2020 r.:

1. Osiedle Nowe Miasto - Przebudowa chodnika przy Szkole Podstawowej nr 1 im. Feliksa Nowowiejskiego w Barczewie – na projekt oddano 238 ważnych głosów.
2. Osiedle Stare Miasto - „Szczęśliwypsiak” – wybieg dla psów przy ul. Jana Kasprowicza w Barczewie – na projekt oddano 194 ważne głosy.

Na osiedlu Domków Jednorodzinnych oraz w zakresie projektów ogólnomiejskich zgłoszono po jednym projekcie:

1. Osiedle Domków Jednorodzinnych - doposażenie placu zabaw przy ul. Lipowej w Barczewie
2. Projekt ogólnomiejski - Bezpieczne Barczewo.

Dziękujemy mieszkańcom, wnioskodawcom oraz wszystkim osobom zaangażowanym za przygotowanie, złożenie i promowanie projektów.

Zapraszamy do wzięcia udziału w kolejnej edycji Budżetu Obywatelskiego dla Miasta Barczewo!

Kolejne środki na budowę i remonty dróg wpłyną do gminy Barczewo!

Siedem zadań wartości blisko 6,5 mln złotych znalazło się we wnioskach o dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych.

Dziś burmistrz Barczewa Andrzej Maciejewski wraz ze skarbnikiem Dorotą Kondratowicz podpisali stosowne umowy z wojewodą warmińsko-mazurskim Arturem Chojeckim. Gmina Barczewo złożyła siedem, rzetelnie przygotowanych wniosków i na wszystkie otrzymamy dofinansowanie. Do kasy gminy wpłynie 3.874.494,00 zł. Rozpoczęcie prac budowlanych nastąpi jeszcze w tym roku.

Wśród zadań znalazły się następujące inwestycje:

- 1) Remont części ul. Lipowej w Barczewie
- 2) Remont drogi asfaltowej do miejscowości Zalesie
- 3) Remont wraz z budową odwodnienia ul. Lipowej w Łęgajnach
- 4) Remont wraz z budową odwodnienia ul. Cedrowej i Pistacowej w Wójtowie
- 5) Kontynuacja budowy drogi w Kaplitynach
- 6) Remont ul. Szczepańskiego w Barczewie - zwrot poniesionych kosztów w 2019 roku
- 7) Remont ul. Szczepańskiego - II etap

Sukces barczewskich strażaków

W sobotę 5.10.2019 strażacy z OSP w Barczewie dh Rafał Stochmal, dh Krzysztof Skaśkiewicz, dh Sebastian Fronczak i dh Daniel Nagraba po wygraniu powiatowej spartakiady drużyn obrony cywilnej reprezentowali gminę Barczewo oraz powiat olsztyński na XXIII Wojewódzkiej Spartakiadzie Drużyn Sanitarnych i Formacji Ratownictwa Medycznego Obrony Cywilnej organizowanej przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego. Tu również pokazali, że ich wiedza i umiejętności są na bardzo wysokim poziomie. Po przejściu wszystkich konkurencji zdobyli ostatecznie II miejsce w województwie. Serdecznie gratulujemy i dziękujemy za zaangażowanie.

Były kwiaty, nagrody i gratulacje

14 października burmistrz Barczewa - Andrzej Maciejewski, dyrektor Miejskiego Zespołu Oświaty i Zdrowia - Barbara Szałaj-Borowiec oraz Przewodnicząca Komisji Oświaty, Zdrowia i Spraw Społecznych Bogumiła Lisowska spotkali się z dyrektorami i wyróżnionymi pracownikami oświaty.

Podczas uroczystego spotkania burmistrz Barczewa podziękował wszystkim za trud i zaangażowanie włożone w wychowanie najmłodszych obywateli naszej gminy oraz wręczył listy gratulacyjne wraz z nagrodami. Serdecznie gratulujemy wyróżnień.

Urząd Miejski w Barczewie

Fot. Archiwum UMB

1379.09.08 – biskup Henryk III Sorbom wydał przywilej lokacyjny dla wsi Kierzbuń oraz Bartoły Wielkie.

1594.09.01 – kardynał Andrzej Batory nakazał wybudować przy kościele pw. św. Andrzeja Apostoła kaplicę pw. św. Antoniego.

1649.09.05 – biskup Wojciech Pilchowicz nadał kaplicy, która znajdowała się po prawej stronie szpitalika w Barczewie, tytuł Trójcy Przenajświętszej i św. Wojciecha.

1809.09.06 – opracowany został opis techniczny budynków dawnego zamku biskupiego po pożarze z 1798 roku.

1889.09.03 – w Barczewie archiprezbiterem parafii został ks. Rudolf Steffen.

1899.09.17 – w „Gazecie Olsztyńskiej” ukazało się ogłoszenie, że „J. Nesenberg ze Skajbot ma tanio na sprzedaż dwukonny, mało używany wóz”.

1929.09.01 – w Barczewie ukazał się pierwszy numer niemieckiego tygodnika „Ostdentscher Beobachter”.

1929.09.08 – wybito medal dla Bractwa Kurkowego w Barczewie. Bractwo, działające od połowy XIX wieku, było najstarszym w Związku Strzeleckim.

1929.09.17 – w wyborach do sejmiku prowincjonalnego naziści wschodniopruscy uzyskali 39.716 głosów (4,3 %), co zapewniło im cztery mandaty.

1939.09 – niemieckie władze wojskowe zaprojektowały przebudowę kościoła więziennego poprzez likwidację wieży kościelnej, gdyż stanowić mogła orientacyjny punkt odniesienia dla artylerii.

1939.09.01 – na ten dzień na terenie miasta funkcjonowały m.in.: trzy tartaki, młyn, mleczarnia, fabryka cygar, wytwórnia octu, dwie cegielnie, olejarnia, rzeźnia, wytwórnia lodu, dwie stolarnie mechaniczne, dwa browary, rozlewnia piwa i wód gazowych oraz wiele mniejszych wytwórni.

1939.09.01 – z polecenia gauleitera i nadprezydenta Prus Wschodnich Ericha Kocha na terenie Prus Wschodnich zamknięto wszystkie polskie instytucje.

1939.09.01 – idąca z terenu Prus Wschodnich 3 Armia gen. art. Georga von Küchlera, po przekroczeniu granicy polsko-niemieckiej, skierowała się ku Warszawie.

1949.09.01 – Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Barczewie w byłej młynarzówce uruchomiła restaurację „Mały Zagiel”.

1949.09.01 – uchwałą Miejskiej Rady Narodowej w Barczewie zlikwidowano gospodarstwo rolne prowadzone przez Zarząd Miejski.

1949.09.01 – w Barczewie powstało Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

1969.09.10 – na scenie Miejskiego Domu Kultury w Barczewie odbyła się premiera sztuki Aleksandra Fredry „Damy i Huzary”.

1979.09.18 – w Szczecinie zmarł Kazimierz Kowalewski – burmistrz Barczewa (1945-1948).

1999.09.01 – naukę w Szkole Podstawowej w Barczewie rozpoczęło 804 uczniów.

1999.09.01 – po raz pierwszy naukę w barczewskim gimnazjum rozpoczęło 256 dzieci.

1999.09.01 – przy Zakładzie Poprawczym w Barczewie utworzono Gimnazjum nr 2.

Wojciech Zenderowski

O warmińskiej rodzinie Ciecierskich w dawnym Barczewie

Z pośród wielu nazwisk, które zapisało się złotymi zgłoskami w kronikach Barczewa, jedno należało do warmińskiej rodziny Ciecierskich.

W dokumentach archiwalnych o Ciecierskich odnajdujemy pierwszą informację, że burmistrzem miasta był Casper Ciecierski, urodzony w starej warmińskiej rodzinie, który zmarł w 1841 roku. Jego żoną była Maria z domu Penkwit. Oboje związek małżeński zawarli 13 listopada 1816 roku w kościele św. Anny w Barczewie. Mieli syna Rudolfa, który zapisał się jako wyjątkowy przedsiębiorca.

Rudolf Ciecierski urodził się w 1825 roku w Barczewie. Żoną Rudolfa była Anna z domu Trinkewitz urodzona w Olsztynie - córka kupca Antona Trinkewitza. Anna Ciecierska zmarła 15 kwietnia 1919 roku

w Barczewie. Ciecierscy mieli dwoje dzieci, Annę i Alfreda. Anna urodziła się 12 stycznia 1878 roku. Z jej aktu urodzenia dowiadujemy się, że rodzice nadali jej imiona Anna Elise Olga Margaretha i była to jedyna osoba w mieście o czterech imionach. W akcie urodzenia jej ojciec wymieniony jest już jako właściciel młyna (Mühlenbesitzer Rudolph Ciecierski).

Przypomnijmy, że po likwidacji młyna, położonego przy zamku biskupim nad ujściem wód rzeki Pisa ze Stawu Młyńskiego, w 1875 roku Rudolf Ciecierski rozpoczął w tym miejscu budowę nowego tartaku wodnego, który wyposażony został w turbinę wodną wyprodukowaną w Gorzowie Wielkopolskim (Lansberg). Dodajmy, że budynek tartaczny zbudowany był w stylu muru pruskiego. Tartak posiadał tylko jedną piłę chodzącą w poziomie i znacznie zaspokajając popyt na tarcice, niezbędną w rozwijającym się budownictwie mieszkaniowym.

W roku 1883 przy ul. Młynarskiej (dzisiejsza ul. Obrońców Warszawy) Rudolf Ciecierski w miejscu starego młyna, który wcześniej bo w 1861 roku należał do jego rodziny, rozpoczął prace przy budowie

nowego młyna napędzanego przez nową, wydajniejszą turbinę Francisa. Były to cztery największe w mieście budynki o czterech i pięciu kondygnacjach, każdy zbudowany z innej cegły. Przy ul. Grunwaldzkiej postawiono zaś jeden trzykondygnacyjny budynek. Oprócz spichlerza zbożowego i magazynu na mąkę wydzielone były magazyny na nasiona strączkowe.

„Gazeta Olsztyńska” z 28 stycznia 1887 roku donosiła. „Wartembork. W naszym mieście było dwóch inżynierów firmy Magnus z Królewca, aby się przekonać, czy jest dostatek wody do zaprowadzenia światła elektrycznego w mieście. Ponieważ właściciel na zaprowadzenia takowego światła chce przystać, a i wody ma być wedle twierdzenia inżynierów dosyć, więc pewnie niezadługo będziemy tu mieli elektryczne oświetlenie”.

Wkrótce Rudolf Ciecierski do pomieszczeń młyńskich wstawił agregat prądowłórczy, który wspomagała maszyna parowa (lokomobila). Od tej pory młyn wyróżniał ceglany komin przyległy do ul. Grunwaldzkiej. Potem maszynę parową zastąpił silnik Diesla. O tym wydarzeniu zrobiło się głośno. Na ten czas „Gazeta Olsztyńska” z 4 września 1895 donosiła:

„Wartembork. Właściciel młyna p. Ciecierski zaprowadza w swoich pracowniach elektryczne oświetlenie. Będzie to pierwsze takie oświetlenie w naszym mieście”.

Agregat wytwarzał prąd stały o napięciu 110 V dla potrzeb zabudowań młyńskich i dla mieszkańców miasta. Agregat ponadto wytwarzał prąd stały o napięciu 400 V dla potrzeb młyna. Jego nadwyżka pozwoliła na uruchomienie miejskich wodociągów i kanalizacji z własną oczyszczalnią ścieków i zaopatrzenie w prąd niektórych miejscowych przedsiębiorców. Rudolf Ciecierski zapisał się jako prekursor energii elektrycznej w mieście, gdyż przyszło mu żyć w czasach intensywnego rozwoju miasta. Było to dla niego wielkim wyzwaniem.

W nowych budynkach młyńskich przedsiębiorczy Rudolf Ciecierski większość powierzchni przeznaczył na spichlerz. Wyszedł naprzeciw miejscowym i okolicznym rolnikom i w jednym z budynków młyńskich uruchomił olejarnię, gdzie z rzepaku tłoczono olej. O wydajności młyna, elektrowni i olejarni wielokrotnie pisała lokalna prasa, „że miejscowi rolnicy i drobni przedsiębiorcy nie szczędząc pochwał pod adresem jego właściciela”. W 1901 roku „Gazeta Olsztyńska” donosiła, że „w olejni pana Ciecierskiego 12-letni chłopiec Kukik uległ wypadkowi, gdzie maszyna, przy której grzebał urwała mu

ciąg dalszy na str. 9 >>

O warmińskiej rodzinie Ciecierskich w dawnym Barczewie

<< s.8

cztery palce u lewej ręki". Ta sama gazeta z 12 kwietnia 1902 roku donosiła, że „podczas rozbierania starego budynku koło młyna p. Ciecierskiego znaleziono w fundamencie katechizm niemiecki z roku 1708. Drukowany on jest czarnym i czerwonym drukiem i dobrze jest zachowany”.

Rudolf Ciecierski zmarł 3 marca 1893 roku w Barczewie, w czasach wielkiego rozwoju gospodarczego. Po jego śmierci syn Alfred Ciecierski przejął młyn z olejarnią, elektrownią i tartak. W roku 1905 przymłynie syn Rudolfa zbudował dom mieszkalny z dużym zapleczem, zwanym później „młynarzówką”. W 1914 roku dokonał modernizacji i przebudowy budynku z przyległym kominem, w którym mieścił się młyn. Wstawił nową turbinę wodną o mocy 38 KM firmy „Amme. Giesecke&Konegen” z Brunzwiku. Jest jeszcze informacja z końca 1904 roku, gdzie „Gazeta Olsztyńska” donosi, że „w dniu 1 stycznia 1905 roku Ciecierski występuje z Rady Miejskiej, gdzie otrzymał od miasta tytuł „Starosty Miejskiego”.

Natomiast były burmistrz Barczewa dr Heinrich Fligg w swoich wspomnieniach tak pisze o młynie: „Jednym z większych zakładów był młyn wodny, który był napędzany przez wodę rzeki Pisy. Ten zakład młynarski przerabiał dużą część zboża z okolicy miasta.

Jak zasilanie turbiną wodną było już niewystarczające, postawił dalekowzroczny właściciel młyna (Ciecierski) maszynę parową, która była wystarczająco duża do produkcji prądu dla całego miasta”. Dodajmy, że Alfred Ciecierski był właścicielem pierwszego samochodu osobowego w mieście. W 1917 roku, jako jedyny z prywatnych przedsiębiorców, pokrył w połowie koszty remontu mostu nad rzeką Pisą, nazywany mostem „Młyńskim” (dzisiejsza ul. Traugutta i Obrońców Warszawy). Jak uzasadniał, w głównej mierze korzystali z niego klienci jego młyna.

Alfred Ciecierski zmarł 24 marca 1918 roku w Barczewie i pochowany został na starym katolickim cmentarzu. Po jego śmierci firmę przejął jego żona Clara. Niestety, podczas inflacji w 1923 roku Clara była zmuszona sprzedać tartak, młyn i elektrownię, do którego należało też trochę ziemi i łąki. Clara Ciecierski zmarła 15 grudnia 1924 roku i pochowana została na starym cmentarzu katolickim, w grobie męża.

Nabywcą majątku została firma „Erm-ländische Hauptgenossenschaft eGmbH z siedzibą w Mehlsack (Warmińska Główna Spółdzielnia w Pieniężnie). Wiosną 1931 roku jednostka została zmieniona w samodzielną spółdzielnię. Potem z inicjatywy ówczesnego burmistrza Barczewa została utworzona

własna „Landwirtschaftliche An-und Verkaufsgenossenschaft“, w której miasto Wartenburg miało połowę udziału. Głównym powodem przejścia udziału przez miasto było zaopatrzenie w energię elektryczną. Powyższy stan prawny utrzymał się do stycznia 1945 roku.

Zachowała się jeszcze jedna informacja związana z nazwiskiem Ciecierski. W historii powstania styczniowego czytamy, że zimą 1863/1864 w Barczewie schronienia powstańcom udzieliłi sklepikarze, rzemieślnicy, gospodarze i kupcy. Pośród wymienionych odnajdujemy Ignacego Ciecierskiego, który prawdopodobnie był bratem Caspra Ciecierskiego. O jego dalszych losach historia milczy. O innym z nazwiska Ciecierski pisze „Gazeta Olsztyńska” z 1894 roku, że „dotychczasowy kościelny przy tutejszym kościele katolickim pan Ciecierski przenosi się jako kościelny do Królówca”. Czy to jest ostatnia informacja o rodzinie Ciecierskich? Nie wiadomo.

Wiadomo, że w 1932 roku w Urzędowym Spisie Adresowym m. Wartenburg nazwisko Ciecierskich już nie figuruje.

Wojciech Zenderowski

Fot. Zbudowania młyńskie Rudolfa Ciecierskiego z 1883 roku od strony ul. Traugutta (w zbiorach autora)

O pocztówce z 1939 roku

Przedstawiona karta pocztowa wydana została w 1939 roku. Jest to czarno-biała pocztówka wykonana techniką graficzną na prostokątnym kartoniku. Zawiera ciekawy zestaw fotografii, przedstawiających obiekty z różnego okresu dzisiejszego Barczewa.

W pierwszym rzędzie umieszczono „Königliches Amtsgericht” (Królewski Sąd Rejonowy) przy dzisiejszej ul. Wojska Polskiego. W widocznym u góry oknie znajduje się pruski czarny orzeł z koroną na białym tle. Pod oknami napis „Königliches Amtsgericht”. Ciekawostką jest, że autor na pocztówce umieścił fotografię budynku sądowego z czasów Księstwa Niemieckiego, opisując jako „Amtsgericht”. W budynku obecnie mieści się Zakład Poprawczy w Barczewie.

Druga fotografia to „Evangelischer Schule” (Szkoła Ewangelicka) mieszcząca się przy dzisiejszej ul. Nowowiejskiego po adaptacji w 1826 roku dawnego skrzydła zamku biskupiego. Obecnie w budynku mieści się prywatna firma.

Trzecia fotografia przedstawia „Synagoge” (Synagoga), przy dzisiejszej ul. Kościuszki, którą ostatecznie otwarto w 1896 roku. Obecnie to Galeria Sztuki „Synagoga”.

W drugim rzędzie jest: „Evangelischer Knabenwaisenhaus” (Ewangelicki Dom Sierot dla Chłopców), który w czasach niemieckich znajdował się przy dzisiejszej ul. Olsztyńskiej, podobnie jak znajdujący się na kolejnej

fotografii „Evangelischer Mädchenwaisenhaus” (Ewangelicki Dom Sierot dla Dziewcząt). Oba budynki nie istnieją. Trzecia fotografia to „St. Antoniuskrankenhaus” (Miejski Szpital św. Antoniego) przy ul. Niepodległości 9. Po pożarze utracił gotycki wystrój architektoniczny. Obecnie mieści się w nim Powiatowy Szpital Maltański.

W trzecim rzędzie widoczna jest jedna fotografia, która przedstawia „Strafanstalt” (Zakład Karny) po drugiej stronie Stawu Młyńskiego. Na pierwszym planie widoczny

jest tartak wodny założony w 1875 roku przez Rudolfa Ciecierskiego. Po lewej stronie fotografii widoczny jest napis: „Wartenburg”, a po prawej: „Ostpr.”.

Pocztówka ozdobiona jest delikatnym ornamentem podkreślającym przedstawione fotografie. Odwrotna strona pocztówki przeznaczona była tylko na adres i miejsce na znaczek pocztowy.

Wojciech Zenderowski

Fot. Pocztówka z archiwum autora

Renowacja zabytkowego kościoła pw. św. Andrzeja Apostoła w Barczewie. Część 3

Kościół franciszkanów pw. św. Andrzeja Apostoła w Barczewie wraz z kaplicą św. Antoniego stanowi budowlę w stylu gotycko-renesansowym i zabytek architektury klasy 0. Jest jednym z najważniejszych zabytków w naszym mieście. Ze względu na swoją historię, sięgającą XIV wieku, wraz z zachowanymi we wnętrzu cennymi elementami wystroju, jest programową atrakcją turystyczną na Warmii, odwiedzaną przez turystów na Drodze Świętego Jakuba. Na podstawie badań obecny stan świątyni jest zły. Na skutek zewnętrznych oddziaływań atmosferycznych trwających przez wieki i braku solidnego remontu nastąpiła degradacja materiału budowlanego, szczególnie cegieł, co widać nie tylko na podporach kaplicy. Obecnie prowadzone prace budowlano-konserwatorskie pozwolą przedłużyć żywot budowli przez kolejne wieki, zachowując w niej średniowieczne wyposażenie dla kolejnych pokoleń.

zdemontowany ołtarz, który przeniesiono do kościoła pw. Dobrego Łotra na terenie Zakładu Karnego. Jednak o. Dawid pamiętał o tegorocznych łosierach. Na ten czas w kościele wystawił obraz przedstawiający św. Antoniego Padewskiego z Dzieciątkiem, do którego w czerwcu przybyli pielgrzymi.

W tym numerze donosimy o kolejnych dokonaniach. Z końcem maja pod kierownictwem Bartosza Jaworskiego firma KELLER-Polska zakończyła pierwszy etap prac od strony zewnętrznej kościoła przy wzmocnieniu podłoża pod fundamentami na całej jej długości. Firma wraz z ciężkim sprzętem chwilowo opuściła Barczewo. W tym samym czasie od strony południowej i północnej rozpoczęto prace przy nowym poszyciu dachowym z wymianą więźby dachowej. Na kaplicy wzmocniono więźbę dachową. Rozpoczęto prace przy kładzeniu nowej dachówki w miejsce starej na kaplicy, prezbiterium i nawie głównej.

Warto podkreślić, że swój renesansowy wygląd kościół zawdzięcza postaci kardynała Andrzeja Batorego. To z jego inicjatywy w latach 1589-1596 klasztor został wyremontowany. Następnie, przy ogromnym wsparciu warmińskich biskupów i darczyńców, bernardyni odrestaurowali świątynię i dbali o nią. Tak było do 1810 roku, kiedy to władze pruskie dokonały kasaty zakonu. Potem budynki klasztorne zaadaptowano na więzienie, a po pożarze w 1846 roku część ich rozebrano. Dopiero w 1982 roku, po 172 latach nieobecności, do Barczewa powrócili ojcowie franciszkanie.

Prace przygotowawcze związane z renowacją kościoła pw. św. Andrzeja Apostoła wraz z kaplicą św. Antoniego rozpoczęły się z początkiem lutego 2019 roku. O wykonanych i rozpoczętych pracach informowaliśmy Czytelników w poprzednich numerach gazety. Pisaliśmy, że na czas remontu z kaplicy św. Antoniego został

Wraz z pracami konserwatorsko-budowlanymi równolegle prowadzono pod kierunkiem dr hab. Arkadiusza Koperkiewicza badania archeologiczne w prezbiterium. Podkreślimy, że historia, odkrywana przez archeologów podczas prac konserwatorsko-budowlanych, m.in. poniżej posadzki, jest też ważna jak ta, którą widzimy na ołtarzach. Odkrywane tajemnice sprzed wieków rzucają nowe światło na historię średniowiecznego klasztoru w Barczewie. Przykładowo, z prowadzonych badań archeologicznych można założyć, że sklepienie nad prezbiterium zaważyło się w XVI wieku, gdyż pod warstwą ruin odkryto warstwę średniowieczną. Do tej pory spod fundamentów prezbiterium odsonięto kilka szkieletów z okresu kultury średniowiecznej. O dwóch pisaliśmy wcześniej. Na koniec lipca łącznie w tym miejscu odkryto pięć pochówków. Cztery szkielety znajdował się

- 1466.10.19** – na mocy Traktatu Toruńskiego Warmia została wcielona do Królestwa Polskiego.
- 1474.10.14** – biskup Mikołaj Tungen odnowił przywilej lokacyjny dla miasta Barczewa.
- 1599.10.22** – kardynał Andrzej Batory sporządził testament, w którym zapisał znaczne sumy na rzecz klasztoru w Barczewie.
- 1599.10.28** – w bitwie pod Sybinem został pokonany kard. Andrzej Batory.
- 1889.10.01** – Eugeniusz Buchholz z Barczewa sprzedał księgiarnię Ottokorowi Jabłońskiemu z Olsztyna.
- 1889.10.28** – prace pielęgniarskie w Miejskim Szpitalu pw. św. Antoniego w Barczewie podjęły siostry ze Zgromadzenia Sióstr św. Katarzyna z Braniewa.
- 1919.10.** – w Barczewie powstało towarzystwo „Sokół”, gdzie młodzi i silni chłopcy zadeklarowali swą pomoc przy zabezpieczeniu polskich wieców, zebrani, zabaw przed bojówkarzami niemieckimi.
- 1919.10.22** – w Amsterdamie wykonano po raz pierwszy oratorium „Quo vadis” Feliksa Nowowiejskiego.
- 1929.10.25** – w Nowosiólkach urodził się Włodzimierz Inkiewicz, wieloletni przewodniczący Prezydium Miejskiej Rady Narodowej i Gromadzkiej Rady Narodowej w Barczewie.
- 1944.10.** – na potrzeby wojska niemieckiego zajęto budynek Hali Miejskiej, przy której na boisku szkolnym postawiono baraki dla żołnierzy. Podobne baraki postawiono przy ul. Wojska Polskiego.
- 1944.10.** – w Barczewie zaczęto organizować cywilną obronę przeciwlotniczą i nabór młodocianych i starsze osoby do Volkssturmu.
- 1944.10.10** – w Barczewie ostatni raz gościł objazdowy cyrk z Królewca.
- 1974.10.13** – biskup Jan Obląk dokonał konsekracji trzech dzwonów kościoła pw. Św. Anny i św. Szczepana w Barczewie.
- 1974.10.12** – Rada Narodowa Miasta i Gminy w Barczewie powołała Społeczną Komisję Pojednawczą Miasta i Gminy.
- 1974.10.12** – w Barczewie wręczono z honorami wojskowymi sztandar dla Koła Związku Bojowników o Wolność i Demokrację w Barczewie.
- 1999.10.07** – na pierwszym inauguracyjnym zebraniu koła SLD w Barczewie wybrano nowe władze. Funkcję przewodniczącego koła powierzono Jerzemu Bujnowskiemu.
- 1999.10.11** – w Barczewie ukazał się zerowy numer gazety mieszkańców miasta i gminy „Głos Barczewa”.
- 1999.10.12** – zmarł Augustyn Bania, długoletni mieszkaniec Barczewa, powojenny inicjator ruchu młodzieżowego, autor książki „Rodak spod Gietrzwałdu”.
- 1999.10.14** – zmarła Marianna Lewicka, nauczycielka, kurator społeczny. W okresie powojennym organizowała szkoły w Lamkowie, Radostach i Dercu.

Ciąg dalszy na str. 11 >>

Ciąg dalszy na str. 11 >>

Renowacja zabytkowego kościoła pw. św. Andrzeja Apostoła w Barczewie. Część 3

pod zatartą czarną płytą. Były to osoby dorosłe, zapewne zakonnicy, co wskazuje na rodzaj ich pochówków. Ostatni, piąty szkielet należał do dziecka. W tym miejscu przypomnijmy, że począwszy od przełomu XVI i XVII wieku, przywrócenie życia w klasztorze zawdzięczać możemy hojności biskupów warmińskich i wielu zakonnych darczyńców. Stąd wiele pochówków zakonników lub darczyńców odnajdujemy pod posadzką kościoła i w prezbiterium.

W ostatnich dniach lipca dokonano niezwykłego znaleziska w kościele, pod posadzką w północno-zachodnim narożniku prezbiterium. W ceramicznym kuflu z przełomu XVI i XVII wieku znajdowało się około tysiąc srebrnych monet, m.in. polskie grosze, półtoraki, trojaki i szóstaki oraz pruskie szelągi, w większość z czasów Zygmunta III Wazy. Większość srebrnych monet była w dobrym stanie. Jak powiedział dr Arkadiusz Koperkiewicz, jest to rewelacyjne znalezisko, prawdziwy skarb. Prawdopodobnie został umieszczony przez samych zakonników. Jego odkrycie ma bardzo duże znaczenie dla badania dziejów Warmii oraz samego klasztoru w Barczewie.

Podkreśliśmy, że podczas wstępnych badań do projektu zostały odświeżone freski na ścianie pod jednolitą farbą, okalające ołtarz św. Antoniego Padewskiego z Dzieciątkiem pochodzący z trzeciej tercji XVIII wieku. Freski stanowią bogaty ornament z dawnego wystroju wnętrza kaplicy. Odświeżony został jeden z dwunastu zacheuszków (krzyży apostołskich) umieszczonych podczas poświęcenia kościoła. Tego typu elementów, ukrytych w bogatej kompozycji malarskiej wystroju kościoła, jest więcej. W lipcu trwały prace w kaplicy na sklepieniu i ścianach. Podczas tych prac m.in. odświeżono przejście w zachodniej ścianie kaplicy pod oknem, które prowadziło na zewnątrz. W XIX wieku kaplica nie była jeszcze otynkowana. Tynk na kaplicy pojawił się dopiero później zasłaniając zamurowane wejście. Odświeżono także dwie wnęki w ścianie przyległej do kościoła.

Pod koniec lipca w nawie głównej ze ściany południowej zdemontowano pierwszy boczny ołtarz, a z początkiem sierpnia pozostałe boczne ołtarze po lewej i prawej strony nawy głównej. Ołtarze rozebrała firma konserwatorska Ewy Olkowskiej. Podczas tych prac na jednym z ołtarzy odświeżono tekst po łacinie z datą ustawienia ołtarza (AD 1737). W dalszej kolejności zdemontowano ławki, ambonę, konfesjonały i pozostałe elementy z wyposażenia kościoła, które zmagazynowano na miejscu.

Po zdjęciu bocznych ołtarzy firma konserwatorska Mirosława Cholewki rozebrała tzw. mense - murowany postument przyległy do ściany, na którym znajduje się blat (stół) ołtarza. Po zakończonych pracach zinventaryzowane cegły powrócą na swoje miejsce. Po

rozbiórce bocznych ołtarzy i mense rozpoczęto badania archeologiczne, podczas których odkryto pochówki pod bocznymi ołtarzami. Najprawdopodobniej byli to fundatorzy lub darczyńcy. Po zdjęciu wspomnianych ołtarzy rozpoczęto ratunkowe badania ścian nawy głównej oraz w narożnikach, w miejscu ambony. Z kruchy zdemontowano także kamienne kąpielnice z 1847 roku. Powyższe prace umożliwiły odświeżenie ścian i posadzki, którą zdjęto z odkrywką w celu dojścia urządzeń przy wzmacnianiu fundamentów. Podczas badań archeologicznych w nawie głównej, które przeprowadził dr Jacek Wysocki, odnaleziono nie tylko dużo drobnych monet z XVII i XVIII wieku, ale i przedmioty skorupy ceramiki z okresu średniowiecza. Jedno z cenniejszych archeologicznych znalezisk z uwagi na dalsze pochodzenie zostanie poddane dalszym badaniom, gdzie o wynikach badań poinformujemy Czytelników. Także w pierwszych dniach sierpnia dr. Arkadiusz Koperkiewicz z grupą studentów rozpoczął prace archeologiczne w krypcie grobowej pod kaplicą św. Antoniego. Po ich zakończeniu wynikami badań także podzielimy się z Czytelnikami.

W pierwszych dniach września powróciła firma KELLER-Polska, która rozpoczęła drugi etap prac przy wzmacnianiu podłoża pod fundamentami, tym razem od wewnątrz kościoła. Ponadto z zaplanowanych działań I etapu firmie pozostało do wykonania wzmocnienie podłoża fundamentu ściany południowej włącznie z kaplicą św. Antoniego.

Przypomnijmy, że wykonawcą większości prac remontowo-konserwacyjnych jest firma Gorek Restauro Sp. z o.o. Spółka Komandytowa z Warszawy. To dzięki tej firmie wykonano już wiele. W sierpniu firma złożyła odgromnienie wraz z uziemieniem całej budowli. Ponadto na ścianie południowej prezbiterium i kaplicy zostały rozpoczęte prace konserwatorsko-budowlane polegające na uzupełnianiu i wymianie ubytków cegieł.

W planach jest także naprawa konserwatorska muru obronnego przylegającego od strony wschodniej do domu parafialnego.

O. Dawid - proboszcz i gwardian klasztoru za naszym pośrednictwem wszystkim tym, którzy zechcieliby wesprzeć ratowanie naszej pięknej zabytkowej świątyni, podaje numer konta:

77 9343 1028 2601 6883 2000 0010, Dom Zakonny w Barczewie Prowincji św. Franciszka z Asyżu Zakonu Braci Mniejszych – Franciszkanów, Plac Stefana Batorego 1A, 11-010 Barczewo.

Za każdy datek w imieniu naszej wspólnoty, za zrozumienie i otwarte serce o. Dawid szczerze dziękuje.

Wojciech Zenderowski

Foto. Znaleziony skarb srebrnych monet, w większości z czasów Zygmunta III Wazy.

Jubileusz 45 - lecia ROD „Sami Swoi” w Marunach

W sobotę 21 września br., na terenie ogródków z okazji „Dnia Działkowca” oraz Jubileuszu 45-lecia powstania Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Sami Swoi” w Marunach odbyło się uroczyste spotkanie.

W pierwszej części spotkania prezes Zdzisław Przybylski serdecznie przywitał zaproszonych gości: zastępcę burmistrza Barczewa Piotra Mostka, prezesa Okręgowego Zarządu Warmińsko-Mazurskiego Polskiego Związku Działkowców w Olsztynie Jana Miszkiela oraz członków Zarządu i wszystkich przybyłych działkowców i zaproszonych gości. Witając, nawiązał do obchodzonego Dnia Działkowca, a szczególnie do jubileuszu. Natomiast prezes Okręgowego Zarządu Warmińsko-Mazurskiego Polskiego Związku Działkowców, Jan Miszkiel, z okazji Jubileuszu 45-lecia przekazał na ręce Zdzisławowi Przybylskiemu puchar Polskiego Związku Działkowców oraz dyplom. Wszystkim działkowcom złożył najserdeczniejsze życzenia.

Zastępca burmistrza Barczewa wręczając koszt pełen łakoci odczytał list od burmistrza Andrzeja Maciejewskiego z serdecznymi gratulacjami oraz wyrazami uznania za trud i zaangażowanie na rzecz rozwoju ogrodnictwa działkowego w gminie Barczewo. Na koniec z okazji jubileuszu prezes Zdzisław Przybylski otrzymał namalowany bukiet kwiatów i życzenia od PZER i I Koła nr 17 w Barczewie oraz od działkowców i zarządu.

Z okazji 45-lecia powstania Rodzinnych Ogródków Działkowych przyznane zostały dyplomy dla działkowców.

Wyróżnione osoby to: Szczerba Czesław i Maria, Chliwińska Danuta, Dobkowska Danuta, Dziedziula Izabela, Bronowska Teresa. „Za wzorową uprawę działki” dyplomy otrzymali: Łuka Marian, Krawczyk Lech, Dubielecki Zbigniew, Jaworski Mieczysław i Henryka, Doniesiewicz Krystyna, Brzóska Jan i Zofia, Góralczyk Kazimierz, Kotarski Wiesław, Grzmieł Stefania i Czesław, Całka Jan i Marianna, Łukaszevska Krystyna i Romuald, Olechowski Waldemar i Zofia, Zawadzka Hanna, Kaczmarczyk Marek, Omalańczuk Małgorzata i Zdzisław, Chodak Monika i Arkadiusz, Majewska Irena, Łaniewski Janusz, Krzyszycha Teresa i Henryk,

Ciąg dalszy na str. 12 >>

KALENDARIUM

Październik

<< s.10

1999.10.15 – Wandę Klimowicz uhonorowano wyróżnieniem Fundacji Wiesławy Szymborskiej za społeczną działalność na rzecz dzieci niepełnosprawnych.

2009.10.26 – Rada Miejska w Barczewie ogłosiła rok 2010 – Rokiem Feliksa Nowowiejskiego.

Wojciech Zenderowski

KWIATOWA WSPÓŁPRACA

Na przełomie sierpnia i września 2019 roku teren zielony w Przedszkolu Miejskim w Barczewie zyskał nowy wizerunek – piękną kwiatowo-zieloną skarpe i kwietnik wzdłuż chodnika. Wszystko to dzięki zainicjowanej przez panią Wioletę Grodzką z Klubu Integracji Społecznej w Barczewie współpracy placówki z Fundacją „Jak nie my, to kto”.

Panie, uczestniczki projektu „Akademia Rodziny”, zaprojektowały zieleni na kwietnikach i skarpie, a następnie, po przygotowaniu ziemi i gruntu, obsadziły je zakupionymi pięknymi młodymi sadzonkami, m.in. lawendą, różyczkami, roślinami skalnymi i ozdobnymi krzaczkami. Kwietniki zostały także wysypane korą oraz wyłożone kamieniami i w pełni zaprezentowały swoje kolorystyczne, wizualne i zapachowe walory.

Dzięki życzliwości firmy KAMAL – pro-

ducenta kostki brukowej oraz Zakładowi Usług Komunalnych w Barczewie kwietniki zyskały nowe obramowania z kostki, co poprawiło ich wygląd i ochronę dla roślin.

Przedszkolaki wraz z rodzicami i bliskimi, wchodząc codziennie do swojego przedszkola, mogą podziwiać nowe, kolorowe kwiaty i rośliny oraz obserwować ich zmiany w ciągu roku. Kwietniki mają więc, oprócz aspektu wizualnego, także walor edukacyjny – przybliżają bogaty świat roślin i owadów.

Współpraca Przedszkola Miejskiego w Barczewie z różnymi instytucjami jest bardzo ważna i wartościowa, przynosi znaczące efekty dla wszystkich jej uczestników – bardzo dziękujemy wszystkim za życzliwość i bezinteresowną pomoc!

Sylvia Polewacz

Fot. Archiwum przedszkola

<< s.11

Jubileusz 45 - lecia ROD „Sami Swoi” w Marunach

Zawadzka Halina i Chlistowska Krystyna.

W tym miejscu przypomnijmy historię powstania ogródków działkowych. Kiedy w styczniu 1973 roku w miejsce Gromadzkiej Rady Narodowej powołano Urząd Miasta i Gminy, w Barczewie w mieście nie było zorganizowanej działalności rodzinnych ogródków działkowych. Mieszkańcy nie chcieli czekać dłużej i sprawę wzięli w swoje ręce. Zwrócili się więc do miejscowych władz o zorganizowanie w obrębie miasta ogródków działkowych. Władze miasta zwróciły się do dyrekcji Państwowych Gospodarstw Rolnych w Barczewie, która na terenach popegeerowskich wydzieliła początkowo 12 ha ziemi na powstanie ogródków działkowych. Tak powstało około 200 działek, przeważnie 3-arowych. Dopiero wiosną 1974 roku, na

pierwszym walnym zebraniu działkowców, wybrano na prezesa Rodzinnych Ogródków Działkowych „Sami Swoi” Bolesława Karasińskiego (ówczesny dyrektor Zakładu Poprawczego w Barczewie). Po 6 latach na prośbę Zarządu ROD „Sami Swoi”, władze miasta ponownie zawnioskowały do dyrekcji PGR, która i tym razem odstąpiła obszar ziemi pod ogródki działkowe. W 1980 roku podłączono wodę, a cały teren, na którym znajdują się ogródki działkowe, został ogrodzony. Nie zapomniano o kontenerach na śmiecie i gablotach z informacjami dla działkowców.

W następnych latach zmieniały się zarządy. Kolejnymi prezesami byli: Jan Tuszyński, Roman Dębski, Czesław Kłos, Eugeniusz Komor, Stanisław Boćwiński, Anatol Uści-

nowicz, a obecnie od 2015 roku drugą kadencję pełni Zdzisław Przybylski. Natomiast Zarząd ROD „Sami Swoi” stanowią: wiceprezes Lech Krawczyk, sekretarz Izabela Dziedziula, skarbnik Józefa Zaprudnik i członkowie: Jan Majewski, Barbara Rogalska i Janusz Łaniewski.

Kulminacyjnym momentem jubileuszowych uroczystości było odsłonięcie tablicy umocowanej na kamieniu, z inskrypcją „45-lecie powstania Ogródku Sami Swoi w Marunach. Zarząd i Działkowcy”. Po zakończeniu uroczystości Zarząd ROD zaprosił wszystkich do obejrzenia okazałych produktów wyprodukowanych przez działkowców i na wspólne grillowanie.

W rozmowie prezes Zdzisław Przybylski nadmienił, że obecnie teren, na którym znajdują się ogródki działkowe, liczy ponad 13 hektarów, gdyż część arealu zabrano pod budowę drogi nr 16. Obecnie w użytku jest 425 działek, a 25 wolnych czeka na chętnych. Na ostatni dzień maja 2019 roku ROD zrzesza 526 członków i 3 niezrzeszonych.

Dodajmy, że tego rodzaju spotkania są spotkaniami integracyjnymi i mają charakter cykliczny. Jest okazja do dyskusji i wymiany doświadczeń. Sami działkowicze nie ukrywają, że na działce zawsze jest coś do roboty. Każdego roku wypatrują wiosny i patrzą, jak na w ich ogródkach budzi się życie. Spędzają każdą wolną chwilę pracując i odpoczywając, a sama praca daje relaks i odpoczynek. Wielu działkowców nie wyobraża sobie życia bez działki.

Patronami jubileuszu byli: Starostwo Powiatu Olsztyńskiego, Urząd Miasta i Gminy w Barczewie oraz Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich w Barczewie.

Tekst i foto: Wojciech Zenderowski

Wernisaż „365 myśli i fotografii”

W czwartek 29 sierpnia br., w Galerii Sztuki „Synagoga” w Barczewie odbył się wernisaż pt. „Wystawa Motywacyjna – 365 myśli i fotografii” autorstwa Natalii Machałek, mieszkanki naszej gminy.

Krystyna Szter, prezes Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego „Pojezierze” o/Barczewo, serdecznie przywitała wszystkich przybyłych na wernisaż, którzy kochają fotografować i jednocześnie pragną przebywać w magicznym miejscu, jakim jest barczewska synagoga. Szczególnie ciepło i serdecznie przywitała autorkę wernisażu Natalię Machałek, której prace fotograficzne opatrzone „złotymi myślami” wypełniły całą przestrzeń wystawy.

Zwiedzając wystawę o autorce mogliśmy przeczytać m.in., że ma 34 lata i z wykształcenia jest rolnikiem oraz zootechnikiem, gdzie obydwa kierunki studiowała na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Jest związana z Grupą A*R*T, (Artystyczną Rezerwą Twórczą), która działa przy Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Corocznie podczas organizowanych wystaw

przedstawia swoje fotografie oraz rękodzieło. Przeważnie fotografuje przyrodę. Co do rękodzieła: maluje słoiki, robi „coś z niczego” oraz wykonuje przedmioty codziennego użytku. Dzięki temu czuje, że jej życie jest ciekawe, wesołe i w pełni ją satysfakcjonujące, a tym samym realizuje swoje plany i marzenia.

Wystawa „365 myśli i fotografii” to także 365 zdjęć wraz z złotymi myślami motywacyjnymi. Autorka pragnie pokazać wszystkim, że można nauczyć się pozytywnego myślenia, racjonalnego działania, osiągnąć szczęście w życiu i stać się człowiekiem szczęśliwym. Nadmieniam, że nauka pozytywnego myślenia jest czymś trudnym, ale wykonalnym. Jednocześnie podpowiada, że stosując metodę „małych kroków” możemy sami wewnątrz siebie zmotywować się do działania, cieszyć się z każdego dnia, skupić się na codziennych sprawach. Tytułowe 365 myśli, które opatrują każdą fotografię, Natalia Machałek zapisywała dzień po dniu w „Zeszytach marzeń i celów”. Dzięki temu nauczyła się pozytywnie patrzeć na rzeczywistość oraz znajdować motywację do podejmowania dalszych celów, wyzwania oraz marzeń. Ponadto podkreśliła, że każdy może sam zmotywować siebie do działania. Jeżeli chcemy osiągnąć sukces i być szczęściarzami – dajmy sobie szansę i działajmy.

Owe 365 zdjęć opatrzone złotymi myślami motywującymi to wspólna, czytelny przekaz dla drugiego człowieka. Warto kilka z nich zacytować: „Moje miejsce jest tu, gdzie jest moja rodzina”, „Nawet jak jest źle to działaj, żeby było dobrze”, „Patrz zawsze nieco dalej”, „To, co najważniejsze, jest w drugim człowieku”, „Pracując u siebie masz czas na pracę i odpoczynek”, „Co było dzisiaj – było dobre”, „Nie bój się, nowych rzeczy”, „Inni ludzie, inne kultury. Poznawaj”, „Bądź sobą zawsze i wszędzie”, „Nic za wszelką cenę”. Zapewne zwiedzający dostrzegą 365 złotych myśli i wiele z nich zapamiętają dla siebie.

Na koniec prezes Krystyna Szter serdecznie podziękowała wszystkim za przyjęcie zaproszenia na wernisaż Natalii Machałek, a autorce za zaprezentowanie swoich prac.

Tekst i foto: Wojciech Zenderowski

„Papa can you hear me?” - Agnieszka MARKOWICZ

W piątek, 13 września br., w Galerii Sztuki „SYNAGOGA” odbyło się uroczyste otwarcie wystawy pt. „Papa can you hear me?” Agnieszki Markowicz, stypendystki marszałka województwa warmińsko-mazurskiego.

Krystyna Szter, prezes Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego „Pojezierze” O/Barczewo, serdecznie przywitała zaproszonych gości: Marcina Kuchcińskiego wicemarszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego, posłankę na Sejm RP Annę Wasilewską, posłankę na Sejm RP Urszulę Paślawską, wicestarostę powiatu olsztyńskiego Joannę Michalską, radnego powiatu olsztyńskiego Lecha Jana Nitkowskiego, radnych Rady Miejskiej w Barczewie oraz wszystkich, którzy kochają sztukę i specyficzne miejsce, jakim jest barczewska synagoga. Gorąco przywitała autorkę wystawy Agnieszkę Markowicz oraz kurator wystawy Angelikę Marię Gomolińską i olsztyńską pisarkę i poetkę Ewę Klajman-Gomolińską. Wśród gości nie zabrakło licznych artystów, znajomych i przyjaciół.

Kurator wystawy, Angelika Maria Gomolińska, w niezwykły sposób przybliżyła sam

pomysł powstania wystawy autorstwa Agnieszki Markowicz oraz umocowanie jej w historii barczewskich Żydów. Rozpoczęła od parafrazy słów, że „wszystkie drogi prowadzą do Rzymu”. Dodała, że zawsze w takim momencie poszukuje słowa, od którego można dotrzeć do korzeni, źródła danego wydarzenia czy samego twórcy. A jeżeli skupimy się na każdym z otaczających nas elementów i na twórczości autora, to na tej wystawie tym słowem jest krzyk. Krzyk Agnieszki Markowicz, jako manifest twórczy, jako demonstracja całego wachlarza swoich umiejętności, możliwości, wszechstronności i ponadhoryzontalnego ujęcia sztuki wobec tak ważnych kwestii kulturowych i politycznych. Kurator wystawy w folderze m.in. napisała, że „wystawa Agnieszki Markowicz „Papa can you hear me?”, w swoim prymarnym założeniu kontynuuje idee przyświecające ubiegłorocznej wystawie „Instrukcja” (czerwiec 2018, Skarbiec Kultury Europejskiej w Barczewie), gdzie m.in. autorka pragnie zbliżyć odbiorcę do prawdy, a jej wypracowany warsztat i szeroko pojęta sztuka prowadzą do zrozumienia”. Z kolei Ewa Klajman-Gomolińska

z babciną, w sposób poruszający przeczytała swój wiersz pt. „Baribum”, mówiący o rodzinie żydowskiej, odwołując się do tytułu wystawy „Papa can you hear me?” – Tato, czy mnie słyszysz? Swoją interpretacją i ekspresyjnością wstrząsnęła obecnymi. Stuchając w głębokiej zadumie mogliśmy powtórzyć pytanie, czy można przywołać dziś tych, których już nie ma?

Agnieszka Markowicz otwierając wystawę rozpoczęła słowami: „6 milionów zabitych Żydów to nie jest łatwy temat, to nie jest łatwe wypowiadać taką liczbę. Ja nie jestem poetką, nie jestem pisarzem, ja jestem malarzem. Ja jestem artystą. I to moje słowo. Moim słowem są te obrazy. Przez ten cały rok tworzyłam; instalacje, obrazy, fotografie i projekty, żebyście dzisiaj mogli to wszystko zobaczyć. Dziękuję wam bardzo”. Prawdą jest, że mówienie o sobie i o swojej sztuce jest trudne, a jeszcze trudniej o ofiarach, które pochłonęła II wojna światowa. Prawdą jest, że jest obrazy w zamkniętej przestrzeni wyrażają jej myśli i inspiracje twórcze. Przy okazji zacytujmy za autorką słowa, że „prezentując swoje prace, przeżywa swoje istnienie

Ciąg dalszy na str. 14 >>

<< s.13

„Papa can you hear me?” - Agnieszka MARKOWICZ

i istnienie świata, i z pokorą przyjmuje prawdę o swoim byciu”. Dodajmy, że to, co dzisiaj zaprezentowała, rodziło się długo, inspiracją wystawy była poezja poetki Ewy Klajman-Gomolińskiej, a miejscem dawna żydowska bożnica w Barczewie. Podkreśliła, że wystawa powstała dzięki otrzymaniu stypendium marszałka województwa warmińsko-mazurskiego, za które serdecznie dziękuje.

Agnieszka Markowicz to mieszkanka Barczewa, malarka, rysownicza, projektantka i ilustratorka. Ukończyła studia artystyczne na Wydziale Nauk Społecznych i Sztuki UWM w Olsztynie. Dyplom obroniła w pracowni projektowania artystycznego prof. Stanisława Trzeszczkowskiego w 2004 roku. Otrzymała stypendium Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Dorobek autorki jest duży. Z ważniejszych wystaw wymienimy: 2004 - „Dyplomy 2004”. Galeria pod Belką. Zamek. Nidzica, 2004 - „Projekt Drogi Krzyżowej”. Salon Muzyczny im. Feliksa Nowowiejskiego. Barczewo, 2005 - wystawa grafiki i rzeźb. Galeria Sztuki Synagoga. Barczewo, 2010 - wystawa malarstwa. Świetlica Caffè. Olsztyn, 2012 - „Ostatnia Wieczerza Na Koniec Świata” projekt i forma przestrzenna. Koszary Sztuki Dragonów. Olsztyn. 2014 - wystawa poplenerowa malarstwa. Wisztyniec. Litwa, 2014 - wystawa malarstwa „Portrety”. Otwarcie Skarbcza Kultury Europejskiej. Barczewo, 2018 - malarstwo surrealistyczne. Jubileusz 60-lecia Bartoszyckiego Domu Kultury, 2018 - wystawa rzeźby i instalacji „Instrukcja” w ramach projektu „Z kulturą żydowską pod barczewskim niebem”. Galeria Sztuki Synagoga. Barczewo, 2019 - wystawa malarska, Festiwal „Coming Together”. Chicago. Stany Zjednoczone. Dodajmy, że prace Agnieszki Markowicz znajdują się w zbiorach prywatnych w kraju i za granicą (Włochy, Niemcy, USA).

Założeniem wystawy Agnieszki Markowicz pt. „Papa can you hear me?” było przybliżenie kultury żydowskiej. Obrazy, grafiki oraz artystyczne instalacje skłaniały zwiedzających do zadumy nad przeszłością i teraźniejszością kultury żydowskiej. Autorka poprzez sztukę pragnęła zwrócić uwagę, byśmy zaczęli doceniać życie i siebie nawzajem. Pamiętać, że ból, którego nie da się objąć „sztuką” i „słowem”, jest najbardziej okrutny, najbardziej niesprawiedliwy.

Na wystawie oprócz obrazów było kilka instalacji przestrzennych. Zgromadzone kamienie przywołują 49 nazwisk ofiar Holocaustu z Barczewa, a w każdym kamieniu drzemie moc i pamięć. A piszczele z nazwiskami barczewskich Żydów wywołują dreszcze. Mogliśmy przeczytać kilka cytatów z Talmudu m.in.: „Między dziś a jutro jest życie. Należy pamiętać, że tylko dziś jestem, jutro mnie nie ma”, „Biada ludziom, którzy wiedzą

Fot. W. Zenderowski.

Od lewej: Angelika Maria-Gomolińska, Marcin Kuchciński, Agnieszka Markowicz i Ewa Klajman-Gomolińska

Źródło: archiwum Facebook Agnieszka Markowicz

a nie widzą, co wiedzą”.

Marcin Kuchciński - wicemarszałek województwa warmińsko-mazurskiego. wręczając autorce kwiaty, pogratulował wspaniałej wystawy związanej z dziedzictwem kulturowym naszego regionu i życzył dalszych sukcesów. Do życzeń przyłączyli się zaproszeni goście i przyjaciele.

Agnieszka Markowicz podziękowała wszystkim, którzy przyczynili się do przygotowania wystawy. Dziękując, dodała: „szukajcie a znajdziecie, patrzcie i podziwiajcie”. Na koniec zaprosiła na zaplecze, do ogrodu na stołki poczęstunek.

Dodajmy, że projekt został zrealizowany w ramach stypendium marszałka województwa warmińsko-mazurskiego i pod patronatem starosty olsztyńskiego.

Patronat objęły również inne firmy i instytucje:

Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Pojezierze” Olsztyn i O/Barczewo, Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Barczewie, Folwark Tumiany, Agroturystyka „Nad Arem”, Agroturystyka Leszno Human, Zakątek Szczęścia, Zakład Remontowo-Budowlany Tomczyk K., Warmińska Winnica, Zalesie Mazury Active Spa, Radio UWM 95,9 FM, Macrosat Barczewo, Passarge.CO i Radio Warmia Barczewo.

Wojciech Zenderowski

Poznajemy folklor warmiński z kapelą „Barczewianie”

Patrząc na mnogość wydarzeń kulturalnych, organizowanych w gminie Barczewo, również tych o charakterze regionalnym, widać było, że od wielu lat brakowało kapeli folklorystycznej z prawdziwego zdarzenia. Naprzeciw tej potrzebie w 2016 r. wyszedł dyrektor Centrum Kulturalno-Bibliotecznego w Barczewie, p. Robert Tokarski, organizując w listopadzie zespół folklorystyczny „Barczewianie”.

Pierwszy występ zespołu odbył się w Skarbcu Kultury Europejskiej w Barczewie w 2017 r. gdy zaśpiewali i zagrali dla Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Wiosną 2017 r. Zespół zaczął działać jako Stowarzyszenie Artystyczne „Barczewianie”. Przedstawicielem i jednocześnie koordynatorem grupy wokalne był pani Agnieszka Chojnowska. Natomiast od tego roku przedstawicielem zespołu jest pani Małgorzata Kozłowska, a grupę wokalną prowadzi pan Rafał Gór-

czyński. W zespole śpiewa 12 aktywnych i zdolnych pań: Ewa Kuziuta, Krystyna Chlewińska, Elżbieta Kozak, Lidia Przewoźny, Grażyna Włostowska, Wiesława Jaworska,

Wiesława Rzakowska, Danuta Dobkowska, Elżbieta Lorkowska, Alicja Obrębska, Małgorzata Kozłowska i Agnieszka Chojnowska. Zespół instrumentalny tworzą muzycy: Robert Tokarski – klarnet, Rafał Górczyński – akordeon, Wiktor Łuszczynski – kontrabas, Sylwester Tokarski – diabeł oraz Bartek Maciejewski – klarnet.

W repertuarze zespołu są piosenki ludowe i biesiadne. Mimo niewielkiego stażu „Barczewianie” działają prężnie, koncertując i biorąc udział w festiwalach, m.in. trzykrotnie w Wojewódzkim Przeglądzie Kapel i Zespołów Śpiewaczych w Jezioranach, zdobywając nagrody. Brali również udział w festynach w Wójtowie i Olsztynie oraz na dożynkach w Barczewie. W 2018 r. „Barczewianie” z powodzeniem koncertowali podczas inauguracji Międzynarodowego Festiwalu Orkiestr Dętych w Hagen aTW, partnerskim mieście Barczewa.

W 2019 r. zespół doczekał się nowych pięknych strojów, uszytych specjalnie dla nich na miarę. Barwnych 12 strojów ludowych w stylu warmińskim powstało w ramach projektu pt. „Poznajemy folklor warmiński z kapelą Barczewianie”, który został współfinansowany przez gminę Barczewo.

Na tradycyjny strój warmiński składa się gorset, spódnica i zapaska w kolorach m.in. czerwieni, granatu czy zieleni. W ramach projektu, oprócz uszycia strojów, zespół dał kilkanaście koncertów w mieście i gminie Barczewo oraz w Olsztynie.

W czasie występów muzycy zachęcają do wspólnego śpiewania tradycyjnych piosenek, promując regionalny folklor oraz edukując słuchaczy poprzez właściwy dobór repertuaru o treści i melodyce warmińskiej. Zespół „Barczewianie” wtopił się doskonale w kulturę regionu i w sposób wzorowy wzbogaca i promuje dziedzictwo kulturowe Warmii i Mazur nie tylko śpiewem, ale również tradycyjnym ubiorem.

Magdalena Łowkiel

Fot. Archiwum CK-B(2)

Czas dożynek to czas refleksji

W sobotę 7 września br. w Ruszajnach odbyły się dożynki gminne, których gospodarzem był burmistrz Barczewa, Andrzej Maciejewski. Dzięki organizatorom dożynek postawiono mnóstwo pawilonów, w których zagościło przepyszne swojskie jedzenie. Tu dzik się piecze, a tam unosi się zapach bigosu. W innym miejscu gofry i przepyszne ciasta. Nie zabrakło swojskich nalewek. Wśród licznych stoisk swoje ustawiło Koło Gospodyń Wiejskich „Wipsowianie”. To stąd unosił się zapach świeżego chleba z potraw pieczonych i gotowanych. Panie z Koła Gospodyń Wiejskich stanęły na wysokości zadania. Owocem ich prac było zajęcie III miejsca w konkursie wieńca dożynkowego. Cieszymy się ogromnie, a to dlatego, że po raz pierwszy uplotły wysoko nagrodzony wieniec, wkładając w to wiele pracy i serca. Stoisko Koła Gospodyń Wiejskich odwiedziło liczne grono znanych osób, między innymi posłanki na Sejm RP i burmistrzowie, którzy wpisali się do książki pamiątkowej. To także okazja do rozmowy z ciekawymi ludźmi. Do tańca przygrywała kapela „Barczewianie”. Nie zapominajmy, że każde dożynki to miejsce, gdzie zawsze można

skosztować lokalnych specjałów i kupić pyszności domowej roboty.

W imieniu Koła Gospodyń Wiejskich „Wipsowianie” dziękujemy organizatorom i gospodarzom dożynek oraz dyrektorowi Centrum Kulturalno-Bibliotecznego w Barczewie Robertowi Tokarskiemu za miłe spędzenie czasu.

Serdecznie pozdrawiamy KGW „Wipsowianie” życząc, abyście państwo spotykali na swojej drodze samych dobrych ludzi.

Tekst i foto: Mieszkanka Wipsowa

Radio w gazecie

Nowy cykl w naszej gazecie. Będą to ciekawe wywiady z wybranymi gośćmi, z którymi mieliśmy przyjemność rozmawiać w czwartkowych audycjach na żywo na falach internetowego Radia Warmia Barczewo - www.radiobarczewo.pl.

Pierwszym naszym bohaterem będzie Zbigniew Koper, mistrz podnoszenia ciężarów, z którym wywiad przeprowadzili latem Magdalena Łowkiel i Krzysztof Koźmiński.

Zbigniew Koper od kilkadziesiąt lat zajmuje się podnoszeniem ciężarów, jest aktualnym Mistrzem Europy Federacji WUAP w martwym ciągu (tytuł zdobyty w Niemczech) aktualnym wicemistrzem w przysiadach i martwym ciągu oraz rekordzistą Polski w wyciskaniu leżąc, a jednocześnie sędzią międzynarodowym i trenerem. Niesamowite jest to, że mistrz jest od urodzenia mieszkańcem gminy Barczewo,

Pana dokonania w sporcie są imponujące, jest Pan prawdziwym mistrzem, ale też człowiekiem skromnym, a z postury wręcz niepozornym.

Tak, ponieważ w podnoszeniu ciężarów czy w trójboju siłowym nie chodzi o budowę masy, bo zachowuje się wagę naturalną, startuje się w danej kategorii wagowej, dlatego nie ma co pompować mięśni. W tej chwili jestem na emeryturze. Sport, którym się zajmuję, jest dość drogi, za wygrane nie otrzymujemy nagród pieniężnych. Jeżdżę na te zawody, na które mnie stać, np. na mistrzostwa na Ukrainę nie pojechałem, bo to za drogi wyjazd, ale udałem się do Niemiec w czerwcu 2019 r.

I tam zdobył Pan kolejne tytuły, czego serdecznie gratulujemy, ale wróćmy do początków Pana kariery. O piłce nożnej słyszymy bardzo dużo, a o podnoszeniu ciężarów bardzo mało, jednak Pan trenuje z sukcesami już wiele lat. Jak to się zaczęło?

Albo się złapie tego bakcyła albo nie. Ja trenuję od 7 klasy podstawówki. Jestem od urodzenia Barczewianinem, w latach 60-tych było to dość ponuro, nawet po ulicach strach było przejść, a z powodu niewielkiego wzrostu byłem pierwszym kandydatem do bójek ale nie pozwalałem sobie na to i zacząłem trenować. Nie było żadnego klubu, za to prawie na każdej ulicy była siłownia tzw. „samodziejka”. „Siłowego” towarzystwa było sporo, z tym że niewiele było literatury fachowej, aby móc poznać metody treningu.

Dopiero z czasem coraz więcej było czasopism i książek, do dziś bardzo dużo czytam na ten temat. Ćwiczyłem z sąsiadem na siłowni przy ul. Mickiewicza. Trenowałem na zmontowanych samodzielnie gryfach, odważnikach, natomiast brat miał praktyki jako tokarz w zakładach PKSu i wytoczył mi w pracy pierwszą sztangę.

Kiedy w Pana życiu przyszedł ten moment, że zaczął Pan myśleć poważnie o tym sporcie?

Gdy uczyłem się w „kolejówce”, chodziłem na w-f na stadion Warmii, gdzie była siłownia Zjednoczonych Olsztyn. Miałem wówczas wagę „muszą”. Pewnego razu zajrzałem na salę, zobaczyłem trenera Jaczun, który zdziwił się, skąd mam takie dynamiczne nawyki i zachęcił mnie do ćwiczeń po jego okiem. Tato mówił, że i tak z tego nic nie będę miał, ale jednak pięć razy byłem mistrzem województwa w podnoszeniu ciężarów. Potem było wojsko, gdzie byłem najmniejszy, ale wspominam ten okres z dużym sentymentem.

Fot. Arch. zawodnika (3)

Co Panu daje siłę?

Siłę daje pewność. Trzeba mieć poukładane w głowie. Siła plus inteligencja to cel, do którego trzeba dążyć. Sukcesy były większe i mniejsze w moim życiu, ale najważniejsze jest, że przez tyle lat różnych treningów nigdy nie miałem kontuzji! Całe życie miałem dobre wycucie organizmu. Mimo tego, że prowadzone są badania naukowe, odżywek wchodzi mnóstwo na rynek i metod treningu jest bez liku, to jest prosta zasada – organizmu nie można przeciążać. Nie używam specjalnej diety.

Czy miał Pan w swojej karierze sportowej mistrza, mentora?

Tak, moim mistrzem był wybitny sztangista i olimpijczyk Waldemar Baszanowski, z którym wielokrotnie się spotkałem, np. na kursie instruktorskim w podnoszeniu ciężarów w Siedlcach, mam też jego autografy. Robiłem nawet z mistrzem wywiad podczas spotkania

z młodzieżą w Technikum Chemicznym w Olsztynie. Zadawałem pytania do tego stopnia profesjonalne, że mistrz zaprosił mnie na środek i po prosu z nim rozmawiałem.

A teraz sam Pan jest mistrzem dla innych, np. Krystyny Abramczyk-Puzio, która pod Pana okiem odnosi duże sukcesy. Jaka rola jest Panu najbliższa? To że sam pan ćwiczy i startuje w zawodach czy trenowanie innych?

Chyba jednak trenowanie, a tu najważniejsza jest systematyczność i pogłębianie wiedzy na temat metod treningowych, diety czy odnowy organizmu. W Olsztynie, gdzie ćwiczymy z panią Krystyną, młodzież, która tam ucześnie, jest zdziwiona, że ja, siwy facet, „klepię” więcej od nich. Dr Biernat daje nam dużo fachowych wskazówek, zwolnił nas nawet z opłaty za siłownię i mamy tam wspaniałą atmosferę. A zawody są motywacją do pracy, trzeba mieć cel. Teraz jesteśmy z panią Krysia i innymi zawodnikami w ostatniej fazie przygotowań do mistrzostw świata bardzo mocnej światowej federacji GPC. Mistrzostwa świata odbędą się pod koniec października na Stowacji, zawody będą trwały przez tydzień. Proszę sobie wyobrazić, że na liście startowej jest ogółem 871 zawodniczek i zawodników w poszczególnych kategoriach wagowych i wiekowych. Kończymy starty w tym roku mistrzostwami Europy federacji WPA w Pabianicach. Po zawodach z przyjemnością odpoczywam przy pracy w ogrodzie.

Wszędzie, gdzie Pan jeździ na zawody, zawsze promuje Pan gminę Barczewo.

Tak. Robię to z przyjemnością. Zamówiłem baner promujący naszą gminę, który stawiam przy głównych reklamach zawodów. Trenując z dość dobrymi efektami chcę pokazać młodym ludziom, że warto coś robić tutaj, inwestować w siebie i chciałbym w ludziach zaszczepiać bakcyła do ćwiczeń, bo każdy i w każdym wieku może spróbować tego sportu. Zachęcam wszystkich!

Jeszcze raz gratulujemy sukcesów i dziękujemy za rozmowę!

Radio Warmia Barczewo

OMPP w Taekwon-do ZSPUT

W dniu 12.10.2019 w Ostródzie odbyła się kolejna edycja Otwartych Mistrzostw Polski Północnej w Taekwon-do ZSPUT, w której wzięło udział blisko 168 zawodników z 12 klubów.

Organizatorem turnieju był Klub Sportowy Gladius.

Reprezentacja Egidy przyjechała w 23-osobowym składzie i zdobyła w sumie 19 medali (3/10/6) oraz zajęła 7 miejsce w klasyfikacji generalnej.

Bez wątplenia był to udany turniej dla naszych zawodników, tym bardziej, że blisko 18 naszych zawodników i zawodniczek debiutowało na turnieju, a zawodnicy doświadczeni poprzehodzili do wyższych kategorii wiekowych i również musieli sprostać nowym wyzwaniom.

Tak więc wielkie brawa dla debiutantów, którzy zdobyli medale, a także dla tych, którzy otarli się o medal, przegrywając swoje walki o 3 miejsca. Doświadczenie zdobyte na turnieju, który stał na naprawdę wysokim poziomie sportowym, a czasem wygrane 4 walki, nie pozwalały stanąć na podium, przełożą się na jeszcze lepszą pracę na treningach i zmotywują zawodników do częstszych startów w zawodach sportowych.

Wielkie gratulacje i podziękowania należą się również opiekunom naszego klubu, panom: Nowakowskiemu, Olendrowi, Kowalskiemu, a także reszcie rodziców, którzy pomagali przy zawodnikach podczas nieobecności trenera. Ten z dwójką reprezentantów naszego klubu musiał w południe wylecieć na zawody do Belgii (zawody opisane w oddzielnym artykule).

Brawo rodzice, wspaniała robota, aż miło Was mieć w swoich szeregach. „Dziela nas miasta, łączy nas pasja”.

Wyniki zawodników KS Egida:

Egida Biskupiec:

- 1) Hanna Nowakowska - 1 miejsce walki soft stick, dzieci 7 lat,
- 2 miejsce układy formalne tradycyjne dzieci, 3 miejsce tempówki dzieci 7 lat, dziewczynki,
- 2) Barbara Budek - 1 miejsce układy formalne tradycyjne dzieci,
- 2 miejsce układy formalne otwarte dzieci,
- 3) Wojciech Nowakowski - 2 miejsce walki touch contact chłopcy - 155 cm, 3 miejsce tempówki młodzik - 155 cm,
- 4) Antonina Milewska - 2 miejsce walki touch contact, młodzik - 150 cm
- 5) Lena Kowalska - 2 miejsce walki soft stick, dzieci 7 lat
- 6) Kazimierz Adamski - 3 miejsce tempówki dzieci 7 lat, chłopcy
- 7) Patrycja Banaszek - 3 miejsce walki semi contact kadet, dziewczęta - 165 cm

Poza podium, lecz po bardzo dobrym starcie:

Adamski Kazimierz, Burczyk Aleksander, Olender Jakub, Miecznikowska Weronika.

Egida Barczewo:

- 1) Tymon Krawczyk - 2 miejsce tempówki młodzik + 155 cm
- Poza podium, lecz po bardzo dobrym starcie:
Gręda Szymon, Gręda Dominik, Cybul Julia, Bazylewicz Julia.

Egida Jeziorany:

- 1) Zuzanna Wójcik - 2 miejsce walki light contact junior + senior kobiety - 50 kg
- Poza podium, lecz po bardzo dobrym starcie:
Skiba Filip, Grabas Bartłomiej, Skiba Krystian.

Egida Olsztynek:

- 1) Szymon Wilk - 2 miejsce tempówki, młodzik - 150 cm , 1 miejsce walki touch contact, chłopcy - 150 cm
- 2) Jeremiasz Ossowski - 3 miejsce tempówki, młodzik - 150 cm, 2 miejsce walki touch contact, chłopcy - 150 cm
- 3) Kacper Szczepański - 2 miejsce walki semi contact kadet, chłopcy - 170 cm
- 4) Mikołaj Młodkowski - 3 miejsce walki light contact kadet, chłopcy + 66 kg

Tekst i zdjęcie: KS Egida

„Jeden szlak, jeden pas”

W dniach 20 czerwca – 3 lipca 2019 r. uczniowie Zespołu Szkół Mechaniczno-Energetycznych w Olsztynie, a w wśród nich dwóch mieszkańców naszej gminy: Hubert Chrzon z Barczewa i Kacper Oleszczak z Wipsowa, razem z opiekunami: Anną Niską i Piotrem Konarzewskim, uczestniczyli w wycieczce do Chin. Wyjazd był nagrodą za udział i zwycięstwo w Konkursie Wiedzy o Chinach pt. „Jeden szlak, jeden pas”, skierowanym do uczniów klas gimnazjalnych, liceów ogólnokształcących, techników i szkół branżowych z Olsztyna, nad którym honorowy patronat sprawowali ambasador Republiki Chińskiej, pan Liu Guangyuana i prezydent Olsztyna, pan Piotr Grzymowicz. Dla uczestników „Summer Youth Camp in Weifang” pobyt w Państwie Środka był okazją do poznania ludzi z innego kraju, a nawet kontynentu, a także do podziwiania bogactwa kulturowego tego regionu, czyli zwyczajów, tradycji, języka, zabytków i kuchni. Mieszkańcy Chin okazali się bardzo gościnni, kulturalni, otwarci i jako gospodarze wspaniale przyjęli gości z Polski.

W lipcu Kacper i Hubert byli gośćmi Radia Warmia Barczewo i z przejęciem opowiadali o wrażeniach z pobytu w Chinach. Sami przyznali, że to był wyjazd do zapamiętania na całe życie! Warto również przypomnieć, że chłopcy są również na co dzień aktywni i zaangażowani. Hubert działa aktywnie w od kilku lat w harcerstwie, a Kacper jest artystyczną duszą – projektuje ubrania i nie tylko. Gratulujemy zdolnym chłopakom z naszej gminy i mamy nadzieję jeszcze nieraz o nich usłyszeć. Brawo!

Zdjęcia i materiały szkoły: <https://zsmoelsztyn.pl/>

Magdalena Łowkiel

W przedostatni weekend września, w bułgarskiej miejscowości Plovdiv, odbył się Satelitarny Puchar Świata Seniorów w szabli. W tym turnieju wystąpił Cezary Białecki, zawodnik MUKS Victor Warszawa, wywodzący się z Barczewa. Jak przystało na turniej seniorski, gdzie poziom jest bardzo wyrównany, każda stoczona walka w grupie była bardzo istotna w rozstawieniu w walkach pucharowych. Czarkowi udało się wygrać cztery walki na sześć, co dało mu awans do fazy pucharowej.

W pierwszej walce pucharowej przeciwnikiem Czarka był reprezentant Turcji. Niestety ten pojedynek Czarek przegrał 15-10 i pożegnał się z turniejem, zajmując ostatecznie przyzwoite 17 miejsce. Po turnieju w Amsterdamie, w którym Czarek był siódmy, oczekiwania być może były większe, ale turniej ten pokazał, że na tym poziomie stawka w kategorii senior jest wyrównana.

*

W przepięknym kraju, jakim jest Islandia, odbył się Satelitarny Puchar Świata Seniorów w szabli. W miejscowości Reykjavik stawiła się trzysobowa ekipa z Polski, w której był Cezary Białecki, zawodnik MUKS Victor Warszawa i były zawodnik UKS Hajduczek Olsztyn. Turniej grupowy Czarek przeszedł rewelacyjnie, ponosząc tylko jedną porażkę na pięć stoczonych walk. Dało mu to pewny awans do fazy pucharowej. Przeciwnikiem Czarka w walce o najlepszą ósemkę turnieju był reprezentant Chorwacji. Walka, którą stoczyli, była wyrównana i przy stanie 11-11 większą odpornością psychiczną i koncentracją wykazał się Czarek. Zadając następne cztery trafienia wygrał ten pojedynek 15-11. W walce Czarka o podium zdecydowanym faworytem był zawodnik z Białorusi. Nie było niespodzianki w tym pojedynku, Czarek przegrał z bardziej doświadczonym przeciwnikiem i zajął ostatecznie 5 miejsce w Pucharze Świata Seniorów. Był to udany turniej nie tylko dla Czarka, ale też dla pozostałych naszych reprezentantów. Zwycięzcą całego turnieju został nasz reprezentant, zawodnik AZS AWF Katowice, a na ósmym miejscu zakończył turniej zawodnik OŚ AZS Poznań. Dawno nie mieliśmy trzech zawodników w pierwszej ósemce w Pucharze Świata Seniorów w szabli.

*

W dniu 28 września w Łodzi odbył się I Puchar Polski Seniorów w szabli. W tym turnieju wystąpił Cezary Białecki, mieszkaniec Barczewa, reprezentujący MUKS Victor Warszawa. Turniej rozpoczął się od walk grupowych, w których Czarek walczył rewelacyjnie, odnosząc sześć zwycięstw, a nie notując żadnej porażki. Walki, które stoczył w grupie, potwierdziły, że Czarek w tym turnieju będzie zaliczany do grona faworytów tego turnieju.

W pierwszej walce pucharowej Czarek pewnie pokonał zawodnika z klubu OŚ AZS Poznań i awansował dalej. W następnym pojedynku przeciwnik Czarka był bardzo doświadczony, dlatego zapowiadało się bardzo emocjonująco. Czarek od początku kontrolował starcie, przejął inicjatywę i pokonał pewnie zawodnika UKS Szabla Brzoza 15-9. Po tej walce Czarek znalazł się w najlepszej ósemce turnieju.

Na tym etapie zostali najlepsi szabliści i dlatego Czarek spotkał się z bardzo dobrym zawodnikiem z OŚ AZS Poznań. Pojedynek był wyrównany, na wysokim poziomie i, co najważniejsze, wygrany przez zawodnika MUKS Victor Warszawa. W walce półfinałowej przeciwnikiem był zawodnik AZS AWF Katowice. Zawodnik ten wywołał wielką sensację, gdyż w poprzedzającej walce pokonał lidera klasyfikacji seniorów w szabli. Podbudowany tym zwycięstwem, od początku starcia z Czarkiem przejął inicjatywę i wyraźnie prowadził, czym doprowadził do stanu 14-10. Brakowało mu jednego trafienia do wielkiego finału. Czarek, jako zawodnik znany z tego, że walczy do końca i słynie z nieprawdopodobnych zakończeń walk, doprowadził do remisu 14-14 i o wszystkim zadecydowało ostatnie trafienie, które zadał ku radości kibiców z Warszawy.

W finale pierwszy raz w historii seniorskiej szabli spotkało się dwóch zawodników z MUKS Victor Warszawa. Pojedynek dwóch kolegów nie przysporzył wielu emocji. Czarek to starcie przegrał i zajął II miejsce w Pucharze Polski Seniorów.

Grzegorz Białecki

Fot.Archiwum autora

Sportowe podróże Cezarego Białeckiego

XX Plebiscyt „Barczewianin Roku” 2020

Kapituła „Barczewianin Roku”, działająca przy Stowarzyszeniu Inicjatyw Obywatelskich w Barczewie, ogłasza kolejną, dziewiętnastą edycję konkursu. Przypominamy, że w konkursie wybierać będziemy najbardziej zasłużonego i godnego tego zaszczytu mieszkańca ziemi barczewskiej.

Prosimy o zgłaszanie osób (z uzasadnieniem) w sekretariacie Centrum Kulturalno-Bibliotecznego lub przesłanie zgłoszenia na tymczasowy adres: Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Barczewie, 11-010 Barczewo, ul. Mickiewicza 40 (II piętro, pok. 7), z dopiskiem „Barczewianin Roku”, w terminie do 31 grudnia 2019 roku.

Zasady wyboru laureata „Barczewianin Roku”

§ 9

Osobę do nominacji, z uzasadnieniem uwzględniającym całokształt pracy, z podkreśleniem pracy społecznej na rzecz środowiska lokalnego, do Kapituły może zgłaszać osoba fizyczna lub prawna, w tym organizacje pozarządowe w terminie do ostatniego dnia grudnia każdego roku.

Zgłoszenie osoby do nominacji przysługuje także członkowi Kapituły „Barczewianin Roku” podczas posiedzenia Kapituły. Nie mogą być zgłaszane osoby: radni, z nominacji, urzędnicy państwowi i samorządowcy oraz parlamentarzyści.

§ 10

Nominację na laureata „Barczewianin Roku” może otrzymać osoba zamieszkała nie mniej jak 20 lat i na stałe zameldowana na terenie miasta lub gminy Barczewa, zasłużona i godna tego zaszczytu.

§ 11

Wybór laureata do tytułu „Barczewianin Roku” jest dwustopniowy. Ze zgłoszonych do nominacji, Kapituła wybiera laureat większością głosów.

§ 12

Laureat „Barczewianin Roku” jest wybierany za życia i tylko raz.

§ 13

Ogłoszenie wyników konkursu na laureata „Barczewianin Roku” nastąpi do końca marca następnego roku za pośrednictwem prasy lokalnej lub innych środków przekazu.

§ 14

Wręczenia honorowego tytułu „Barczewianin Roku” w imieniu Kapituły dokonuje członek Kapituły - Burmistrz.

Wojciech Zenderowski – sekretarz Kapituły „Barczewianin Roku”
Barczewo, październik 2019 roku

OPONY & FELGI

DIAGNOSTYKA KOMPUTEROWA

↓ WYMIANA OPON ↓

KUPON 20% RABATU

Wymiana:

drążków układu kierowniczego
klocków hamulcowych
tarcz hamulcowych
amortyzatorów
łączników stabilizatora
wahaczy
pasków klinowych
płynu chłodniczego
oleju i filtrów

ZAPRASZAMY: PN-PT od 9.00 do 17.00, SOBOTA od 9.00 - 14.00
Wójtowo, ul. Modrzewiowa 11

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

11 LISTOPADA 2019 R.

Program:

Godz. 16.00

Uroczysta msza święta w kościele
pw. Św. Anny w Barczewie
pod przewodnictwem
ks. dziekana Marka Paszkowskiego.

Godz. 17.00

Oficjalne rozpoczęcie uroczystości
na placu przy Ratuszu w Barczewie:
- odsłonięcie pamiątkowej tablicy,
- złożenie kwiatów,
- wystąpienie Burmistrza Barczewa,
- koncert pieśni patriotycznych
z udziałem Miejskiej Orkiestry Dętej
z Lubawy.

Ok. godz. 18.00

Skarbiec Kultury Europejskiej w Barczewie, przy ul. Grunwaldzkiej 15
- referat Wojciecha Zenderowskiego p.t „Daleka droga do niepodległości”.

www.radiobarczewo.pl

BARCZEWSKIE
WIADOMOŚCI

CENTRUM
KULTURALNO-BIBLIOTECZNE
w Barczewie

PRZENIESIONE

CENTRUM
KULTURALNO-BIBLIOTECZNE
w Barczewie

ul. Mickiewicza 40 (nad bankiem)

II piętro

SEKRETARIAT, KADRY

BARCZEWSKIE
WIADOMOŚCI

pok. 5

DYREKTOR, KSIĘGOWOŚĆ

pok. 7

www.ckb.barczewo.pl

tel. 89 514 82 81

BIBLIOTEKA

>> Skarbiec Kultury Europejskiej, ul. Grunwaldzka, tel. 89 674 04 73

Radio WARMIA BARCZEWO

>> ul. Mickiewicza 12

Salon Muzyczny, muzeum, informacja turystyczna

>> ul. Mickiewicza 13, tel. 89 674 04 79